

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

XIV. évfolyam, 4. szám • 2022. április

MAGYAR TEÁTRUM

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Szemenyei János 5. oldal

Álmok, könnyek, szerelem

Az InterEUropa Balett megalakulása alkalmából és a 10 éves jubileumát ünneplő Sopron Balett tiszteletére Álmok, könnyek, szerelem címmel nagyszabású, látványos táncgálát tekinthettek meg a nézők a Soproni Petőfi Színházban. A 22 táncost felvonultató kétszer 45 perces előadásban a Sopron Ba-

lett és az InterEUropa Balett művészei léptek fel. Az Álmok, könnyek, szerelem összeállításban a mély érzelmek, a szenvedélyek, az ehhez kapcsolódó emberi kapcsolatok bemutatása, kifejezése került központba a tánc nyelvén, stílusbeli és műfaji sokszínűség jegyében.

Szentekre szükségünk van

Az Árpád-házi Szent Erzsébetről szóló új musical sikerének feltételei mindenképpen adottak, hiszen főhősnője egy történelmi nagyság, akinek élete egy jól megírt és szépen megkomponált darab keretében kerül színpadra, a cselekmény színpadi meg-

jelenítéséhez pedig a műfaj legnevesebb színészeit, színésznőit sikerült kiválogatni. Egy történet színpadra állításának talán leglényegesebb elemeit azonban a rendező fogja össze, így interjúnkban is a darab rendezőjének, Cseke Péter a gondolatai.

Az Újvilág Passió köré épített családi napok a Kecskeméti Nemzeti Színházban

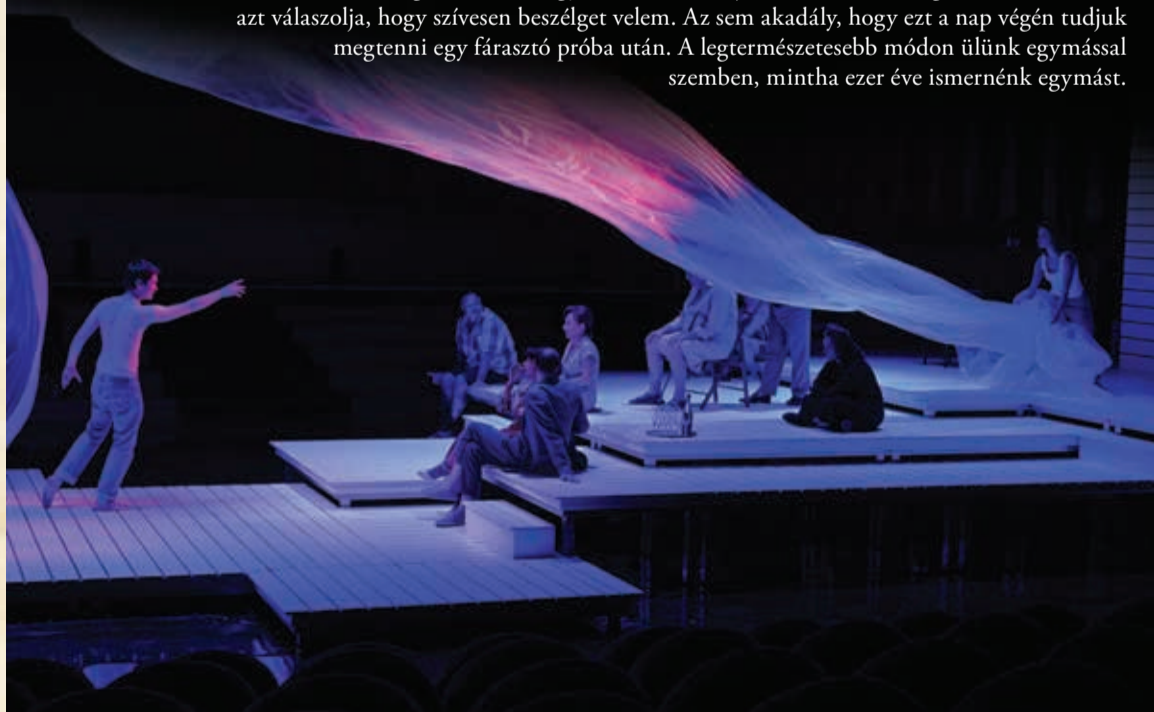
A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház az évadvégi premiereket követően további izgalmas programokkal várja közönségét. A nyárkezdeti családi napok keretein belül

újra látható lesz az Újvilág Passió című passiójáték, emellett többek között művészettörténeti előadással, táncelőadással, kiállítással és táncszízzel is készül a teátrum. A Kecskeméti

Nemzeti Színház hagyományteremtő szándékkal hozta létre az Újvilág Passió című produkciót 2012-ben, Cseke Péter és Kocsis L. Mihály szövegkönyve alapján.

Portréinterjú Székely Krisztával

Alig három hete érkezett Szolnokra, de aki nem tudja, talán észre sem veszi... Halkan, lassan, szemlélődve közlekedik, de mindent és mindenkit megfigyel... akivel egyszer találkozott, másodjára már a nevének köszönheti! Amikor megkérdezem, hogy e-mailben küldjem-e a kérdéseket, gondolkodás nélkül azt válaszolja, hogy szívesen beszélget velem. Az sem akadály, hogy ezt a nap végén tudjuk megtenni egy fárasztó próba után. A legtermészetesebb módon ülünk egymással szemben, mintha ezer éve ismernénk egymást.

9 772061 150000

2 2004

A hatalom természetével ismerkedhetnek a debreceni középiskolások

Hogyan hat a hatalom arra, aki gyakorolja és az átlagemberre? Ki milyen belső konfliktussal küzd egy-egy helyzet megoldásakor? A Csokonai Színház Théba című, a görög mitológia témaköréből merítő osztálytermi színházi nevelési előadása a Szophoklész drámáiból jól ismert problémakörök kapcsán hívja közös gondolkodásra a középiskolás korosztályt. A darabról Madák Zsuzsanna rendező-dramaturgot kérdeztük.

– A hatalom természetéről gondolkodnak Herkules után ismét egy görög mitológiai történet elevenedik meg a színpadon a Théba című előadással. Szándékosan ebből a témakörből, irodalmi hagyományból merítesz?

– A görög mitológia rengeteg izgalmas, jól feldolgozható történettel szolgál, amely történetek nagy tétet kínálnak, és a színházban nagyon hasznos nagy tétet színpadra állítani. Valójában a Théba koncepciója volt meg előbb, ugyanis ezt a darabot már korábban rendeztem a Harlekin Bábszínházban Antigone címmel. De Théba talán jobb cím, hiszen az előadás nem csak Antigone tragédiáját meséli el, hanem a thébai mondanakör több történetét is, amelyeket Szophoklész drámáiból, illetve Aiszkhülosz Heten Théba ellen című drámájából ismerünk. A thébai mondanakörben való kutakodás

során jött az ötlet, hogy izgi lenne egy másik mitológiai történettel is foglalkozni, így jutottam el Herkules alakjához.

– Milyen kérdéskör irányított ezek elé a történetek felé?

– Merőben más a két történet és a két előadás, de mind a kettőben nagy szerepet játszik a hatalom működése mint tartalmi fókusz. Az érdekelt, hogy hogyan működik a hatalom, hogyan vannak kiszolgáltatva a hatalomnak azok, akik nem gyakorolják, mit tehet az egyén, a közösség az igazságtalannak vélt törvényekkel szemben. Miközben legalább annyira izgalmas azt is vizsgálni, hogy a vezetőkre hogyan hat a hatalom, illetve hogyan vannak ők kiszolgáltatva a hatalom működésének. Milyen viszonyban van az egyénben a „vezető” és az ember? Milyen belső konfliktusokkal küzd egy-egy helyzet megoldásakor? Különbözőképpen jelenik meg ez a problematika a két előadásban.

– Kik a Théba pontos célközönsége? Van fogékonyságuk vajon a kamaszoknak a hatalom problémájára?

– A célközönségünk a középiskolások, de tulajdonképpen már nyolcadikos osztályokba is vinném az előadást. Biztos vagyok benne, hogy érdekes lehet számukra a téma,

hiszen ők is lépten-nyomon találkoznak az előadásban megjelenő helyzetekkel.

– Hogyan képzeljük el az előadást vizuálisan és mit jelent az, hogy osztálytermi színházi nevelési előadásnak készül?

– Az előadást iskolákba utazzatjuk. Díszletünk nincs, az osztályterem bútoraiból alakítjuk ki a néző- illetve játéktérrel. Viszont viszünk barna csomagolópapírt. Sokat. A papírvilág megálmodója Mihály-

Geresdi Zsófia. A színészek a diákok szeme láttára hajtogatják a papírokból a bábokat, jelmezeket. Számomra nagyon kedves ez a koncepció, hiszen papírdarabokat keltenek életre egy pillanat alatt a színészek, ráadásul ezek papírokdarabok folyamatosan új formát kapnak általuk: a Szifnix szárnyából hirtelen egy ör keletkezik, egy random thébai lakos papírmaradványa madárrá változik egy ponton, Oidipusz dagadt lábára pedig grafitketek pingálnak a diákok thébai lakosok szerepében. És igen, ez egy olyan előadás, amelyben a

fiataloknak résztvevői szerepet kínálunk, tehát a klasszikus nézői szerepen kívül a történet résztvevőivé is válhatnak, érdemben reflektálhatnak a látottakra, illetve alakíthatják is a történetet. Nélkülük nem is tudjuk megvalósítani az előadást. Az interaktív részeket Bethlenfalvy Ádámmal és Cziboly Ádámmal közösen terveztük.

– A korábbi rendezésedhez képest mennyiben lesz más a debreceni előadás?

– A mondás igaz: minden szereposztás egy új előadás. A csapat nagyszerű: kíváncsiak, tehetségesek, érzékenyek, kreatívak. Egészen máshogy közelítik meg a szerepeket, mint a harlekin csapat. Hozzáteszem, hogy a harlekin színészekről is csak superlatívuszokban tudok beszélni, igazán szerencsésnek mondhatom magam, hogy két igazán tehetséges színészgárdával tudtam dolgozni ezen a történeten. A csokonai csapattal újraértelmeztük minden mondatot, helyzetet. De nem csak a színészek vesznek részt a kreatív munkában, ebben a próbafolyamatban a teljes stáb részt vesz a közös gondolkodásban, nagyon szép ötletek, megoldások érkeztek az ügyelőtől, sűgőtől, rendezőasszisztentstől. A kellékes odaadó munkája nélkül egy lépést sem tudtunk volna előre haladni. Igazán inspiratív, termékeny hetek állnak mögöttünk.

Bár a Für Elise a gyermek- és ifjúkori megpróbáltatások története, csakúgy, mint a többi Szabó Magda regény, tele van életszeretettel, életörömmel és játékosággal – mondta Ráckevei Anna az író nő utolsó regényéből készült színdarab tegnapi olvasópróbáján a Csokonai Irodalmi Laborban.

A színművész, aki a debreceni új színházépület, a Csokonai Fórum átadásakor debütáló darabban mutatkozik be rendezőként, arról beszélt, milyen komoly feladat előtt álltak Adorján Beáta dramaturggal,

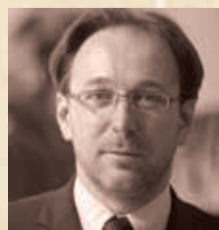
Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

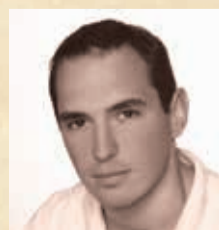
Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

Szerelmes vagyok ebbe a munkába Ráckevei Anna rendezzi a Für Elise-t

hogy az epikus műben megtalálják a drámai fókuszot, hogy a Für Elise-ből megszülethessen a színpadi produkció.

Az írásaiban gyakran megjelenő édesanya alakját és a századfordulós civisváros világát felidéző családregény, a Régimódi történet, illetve a gyerekkori mozaikokból összeálló

Ókút után a Für Elise-zel, a kétrészesre tervezett önéletrajzi regény első részével, Szabó Magda kimeríthetetlen témavilágához, a gyerekkorhoz nyúl vissza. A korábbi hasonló művekhez képest lényeges különbség a szülők által örökbe fogadott, Zentáról menekült trianoni árva, Cili feltűnése. Az ő alakja és története ad új távlatokat például az Ókútból ismert rendhagyó családi élet és a két világháború közötti debreceni világ ábrázolásának. A Szabó Magda 85. születésnapja alkalmából megjelent kötet az életmű egyik legnépszerűbb darabjává vált.

A Für Elise sajátos időkezelésű történet, az időben előre-hátra mozgást meg-megszakítják az elbeszélő jelenbeli reflexiói, asszociáció, de Magda és Cili történetéről nem leválaszthatóak az őket körülvevő történelmi események sem. Ráckevei Anna szerint a Für Elise a legkrea-

tívabb Trianon-regény a gyerekkor érzésvetítő traumáival, ugyanakkor a drámai fordulatok mellett a gyerekkor csodavilágával, gazdag színeivel, amelyet a darab díszletvilágában is igyekeznek majd megmutatni. Hozzátette azt is, nagyon izgul a rendezői szerepben, de soha nem volt ennyire szerelmes egyik munkájába sem.

A fiatal Szabó Magdát Hajdu Imelda, az idősebbet Varga Klári kelti életre. Cili szerepében Mészáros Ibolyát, Magda édesanyjában Majzik Editet, édesapjában Bakota Árpádot látja majd a közönség. Textort Pálóczi Bence játssza.

A produkció díszlet-és jelmeztervezője Kupás Anna, zeneszerzője Dargó Gergely, koreográfusa Katona Gábor. A darab bemutatója május 27-én lesz a Csokonai Fórumban.

Az olvasópróba fotóit Máthé András készítette

Test és lélek energiái

Május 14-re tervezzük a Bakkhánsnők bemutatóját a Nemzeti Színházban. A darabot a világszerte ismert rendező, a görög Theodorosz Terzopulosz állítja színpadra. Az Attisz Színház alapítója több évtizeddel ezelőtt dolgozta ki különleges módszerét, amit számos színházi akadémián tanítanak a világban. Ezt alkalmazza most is. A magyar színészeket munkatársra, az Attisz Színház művésze, Szávasz Sztrúmbosz kéri fel Terzopulosz módszeréből. Vele beszélgettünk.

a sokszoros átalakulás isteneként tekintünk rá. Láthatjuk a darabban is: egyszer férfi, egyszer nő, egyszer isten, egyszer állat, egyszer ember. Folyamatos átalakulása a legmélyebb ösztönök felszabadításával, mozgósításával lehetséges. Ezek ott vannak minden egyes emberben, de mélyen elfojtva. Terzopulosz módszere segít megismerni, felszínre hozni, irányítani ezeket az energiákat. Lényegében egy sajátos felfogás a testről – összegezte a színész.

A mű alapállapota a „bakkhánság” maga, ami egy ek-

van szó, értelmi és érzelmi energiáról is. Therzopulosz módszere mindezt egyszerre segít mozgósítani. A napi feladat a rekeszizmokkal való munka, érzékeink finomítása. A Test, - mondja Therzopulosz – így, nagy kezdőbetűvel, sokkal többet jelent, mint fizikai testet. Magába foglalja az érzéseket, érzéseket, fantáziát, ösztönöket. De mindez a helyes rekeszi lélegzéstől indul ki - fogalmaz a görög színész. Attól kezdve, hogy belépünk az energia világába, a testünk meglágyul, felélénkül, élettel lesz tele, megerősödik. De egyszersmind lágyabbá is válik - eltűnnek a gátak, az értelmi- és izomellenállások. Megérkezünk egy – mondhatjuk így – pszichoszomatikus energiamezőbe.

Ezt a kifejezést is sokszor félreértelmezik. Miközben ez egy nagyon konkrét dolog. Arról van szó, hogy az ember egész léte, a teste, a lelke, minden összekapcsolódik. Terzopulosz módszere tehát egy ilyen összetett, pszichoszomatikus munkafolyamatot jelent, ami független a próbáktól és az előadástól, ezzel külön kell dolgozni. Persze a tréningeken megteremtett alapokat felhasználjuk a színpadon. Ez egy befektetés, amelynek az eredménye remélhetően látszik majd az előadás minőségében.

Sokfelé mutattuk már be ezt a módszert, sokféle reakciót ismerünk. A színészek, akikkel most dolgozom, igazán nagyszerűen teljesítenek. Jól fogadták a tanítást és komoly fejlődésen mentek keresztül.

Terzopulosz már az első csapattal, 1965-ben is a Bakkhánsnőket rendezte. Ez a munkája szülte meg a nevével fémjelzett módszert is. Terzopulosz azt vallja, hogy a tragédiában nem léteznek karakterek, ahogy a drámai színházban. A szereplők kapcsolatát vizsgálva mélyebbre kell ásniuk. De ehhez a drámai színház módszerei nem elegendők. Pusztán az érzelmekre hagyatkozva a színész nem tud teljes mértékben összekapcsolódni az anyaggal.

Az ókori görög színházban Dionüszosz a színház istene. A mitológiában a bor istenének mondják, de ő ennél sokkal több. Mi, a színházban,

sztatikus állapot. És nem csak ehhez a konkrét műhöz köthető, a színháznak is ez az alapja.

A legfontosabb tényező az energia. Sokszor beszélnek a színházban energiáról, de ezt gyakran csak az izomerőre értik. Pedig sokkal többről

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

Varázslat a Nagycirkuszban

A RAIN – Esőcirkusz nagysikerű műlteti premierje után április 15-én újabb műsort mutattak be a Fővárosi Nagycirkuszban. A péntek és szombat esténként látható MAGIC Show szó szerint egy varázslatos előadás.

Hosszú évek után újra egy felnőttnek szóló műsorral várja a közönséget a Fővárosi Nagycirkusz! A Fekete Péter rendezte előadás a Las Vegas-i exkluzív showműsorokat idézi meg revütáncosokkal, illuzionistákkal és bűvészekkel, elképesztő artistaszámokkal, amit megkoronáz a látványos fényjátékkal kísért szökőkút a porondon. Az előadás célja a minőségi szórakoztatáson túl, hogy egy más közönségért, a felnőttek, baráti társaságokat és a szerelmespárokat csábítsa a cirkuszba. A nézőtér is átalakult: akik asztalokhoz szóló jegyet váltottak, azoknak egy pohár pezsgőt vagy bort szolgáltak fel.

Az egyfelvonásos műsor fényét a Fővárosi Nagycirkusz zenekara és Szakál-Plósz Titanilla „Titi” énekesnő emelték swing és charleston stílusú hangulatos zenei betétekkel, megidézve egy különleges, örökbecsű korszakot. A szenvedéllyel és misztikummal átitott előadásban lélegzetelállító cirkuszi számok lát-

hatók: tűzistennőt megidéző hulahoppkarika-szám, kecses handstand produkció egy vízi sziréntől, laza és elegáns hand to hand produkció, szenvedélyes levegőszámok és illuzionista produkciók. A Magic Show sztárvendége a francia Vincent Vignaud. Az exkluzív, audiovizuális elemekkel tarkított előadásban öt magyar fellépő képviseli a világhírű magyar cirkuszművészetet és a bűvészetet. A Baross Imre Artistaképző Intézet Szakgimnázium diákjai a Duo Donnert (Donnert Ryan és Szécsényi Anna) lendületes és veszélyes görkorsolya számukat hozzák el a közönségnek. A MAGIC Showban több magyar bűvész is fellépési lehetőséget kap, akik a műsorok alatt váltják egymást. A premier hétvégén a külföldön is nagy sikereket elért Németh Gábor, Gyertyán Bezs és Párkányi Kolos varázsolta el a közönséget.

A Fővárosi Nagycirkusz MAGIC Show című műsorával bebizonyította, hogy a cirkusz nem csak a családok számára nyújt maradandó élményt, hanem kiváló péntek és szombat esti program a felnőtteknek is, hiszen mindenkinek szüksége van egy kis varázslatra.

Szekáry Zsuzsanna
Fotó: Urbán Ádám

Szentekre szükségünk van

Az Árpád-házi Szent Erzsébetről szóló új musical sikerének feltevélei mindenképpen adottak, hiszen főhősnője egy történelmi nagyság, akinek élete egy jól megírt és szépen megkomponált darab keretében kerül színre, a cselekmény színpadi megjelenítéséhez pedig a műfaj legnevesebb színészeit, színésznőit sikerült kiválogatni. Egy történet színpadra állításának talán leglényegesebb elemeit azonban a rendező fogja össze, így interjúnkban is a darab rendezőjének, Cseke Péternek a gondolatait, céljait adjuk közre.

– *Április elején került sor Az Ég tartja a Földet - Erzsébet, a szerelem szentje című musical bemutatójára. Mik indokolták a darab színrevitelét?*

– Véleményem szerint nagyon nagy igény van arra, hogy hazai szerzők műveiből készüljenek olyan musicalek, amelyek magyar hőskörről szólnak. Ez igen fontos része kell, hogy legyen a magyar kulturális életnek és színjátszásnak. Abban is reménykedem, hogy egyszer lesz egy olyan színháza is a fővárosunknak, ahol kifejezetten magyar musicaleket játszanak majd.

Ennek a darabnak a rendezését több mint egy évvel ezelőtt vállaltam el, s az volt az elsődleges célom, hogy bemutassuk a színpadon a világ legismertebb magyar szentjének – Árpád-házi Szent Erzsébet - életét. Akkor még senki nem gondolt arra, hogy ennyire érintkezni fog a XIII. század és a XXI. század, hiszen napjainkban is háború dúl a közvetlen szomszédságunkban. A mi magyar népünk

pedig a szent erzsébeti példát követve befogadó, segíti a menekülőket, támaszt nyújt a rászorulóknak, ez a példa tehát napjainkban, a valóságban is megmutatkozik.

Azt is látni, hogy a mai világban a példaképek kezdenek kivészni a társadalmunkból, pedig rájuk szükségünk lenne. Ez is erősítette bennem a színrevitel.

– *A darab mennyire törekedett a történelmi hűségre, az egykori valós események és személyek viszáldezésére?*

– Ez nagyon fontos szempont volt, és az, hogy ezt meg is valósítottuk, Erdő Péter bíboros elismerő szavai bizonyítják, amelyeket a premier utáni fogadáson hallhattunk tőle. Zsuffa Tünde regénye egyébként a darab alaptörténete, korabeli krónikákat vett alapul és elolvasta Erzsébet gyermekkori játszótársa, Guda emlékiratait is.

Az történelmi tény, hogy Erzsébet már négy és fél éves korában elhagyta apja, II. András királyunk udvarát és Tübingiába költöztették. Ebből fakadóan a németek is maguknak vallják, pedig ő egy Árpád-házi királylánynak született – magyar családi háttérrel, magyar érzelmekkel, gondolkodással - ezért a darabban igyekszünk is ezt kihangsúlyozni, ő elsősorban a mi büszkeségünk.

S ha már a történelemnél tartunk, véleményem szerint Katona József a Bánk bánban meglehetősen egyoldalúan vélekedett a merániakról, köztük Gertrúdról, Erzsébet anyjáról is. De Gertrúd nem csak Erzsébet anyja volt, hanem az ő fia volt az a IV. Béla is, akit második

honalapítónkként is tisztelünk. A darab – és természetesen a regény is – árnyaltabbá, igazságosabbá teszi ezt a történelmi időszakot, amely amennyire bonyolult és szövevényes, annyira érdekes és megismerni való mindenki számára. Bízunk benne, hogy a nézőink közül is sokan el akarják majd olvasni a regényt is, illetve jobban elmélyülnek ennek a kornak eseményeiben.

– *A darab tehát az azonos című regény színpadi változata, kik voltak az alkotók?*

– A szöveggönyvet Lezsák Sándor állította össze a regény párbeszédeiből, de ő írta a dalszövegeket is. A zeneszerző Szikora Róbert, aki nem csak a csikidam műfajban jeleskedik, de most azok a szép dallamok is megszülettek, amik szintén az ő lelkéből pattantak ki. A darab dramaturgia, a könyv szerzője Zsuffa Tünde volt, én pedig rendezőként csatlakoztam ehhez a négyes fogathoz. Ritka adomány, hogy egy rendező a gondolat megszületésétől részese lehet az alkotás folyamatának, eközben én is elmondhattam alkotótársaimnak a

musical műfajáról a gondolataimat. Zenei vezetőnk Károly Katalin, a díszletért Szendrényi Éva, a jelmezekért Berzsényi Kriszta volt felelős. Két fiatal koreográfus – házaspárként Benkő Dávid és Benkő-Morvai Veronika – is a csapatunkhoz tartozott, ők is fantasztikus munkát végeztek. A világítástervező pedig a szakmánkban csak Madárként ismert kiváló Madarász János volt.

Végül megszületett egy nem mindennapi giga produkció, ami sikere annak is köszönhető, hogy remek, tehetséges kollégákat, kreatív

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Schütz Péter

Lengyel Tibor

LogoDepo
KREATÍV MŰHELY

facebook.com/LogoDepo

logodepo.hu

egyénségeket sikerült magam mellé választani.

– *A színpadon kiket látunk a darabban?*

– Kettős szereposztásban játszunk a darabot, a szereplőgárdát meghívásos castingon válogattuk ki. A musicalnek 18 fontos szerepe van, nagyon komoly meghallgatáson sikerült kiválasztani azokat a színészeket, akik a hazai musical színpadon a legjobbak közé tartoznak.

A próbaidőszak alatt mindkét szereposztással sikerült bepróbálni a darabot, valamennyien kiváló művészek, így nincs megkülönböztető első és második szereposztás.

– *A bemutató már mindkét szereposztással megtörtént az Erkel Színházban, a későbbiekben hol lesz látható ez a musical?*

– Eddig két előadásunk volt, abszolút teltházzal, fergeteges sikerrel. A későbbiekben május 6-án és 7-én

délután és este lesz előadás szintén itt, majd nyáron június 4-én Fertőrákos, augusztus 19-én pedig Esztergom következik. A további előadások még nincsenek lekörtve, de nagyon sok helyre szeretnénk eljutni. Célunk viszont, hogy majd ide, az Erkelbe visszatérjen a produkció, mert valójában, ennek a színpadára álmodtam meg ezt a nagyszabású musicalt.

Tölgyesi Tibor
fotó: *Burst Mary!*
MusicalGaléria

VI. Teátrum Neked! Fesztivál a Vajdaságban

A vajdasági magyar közönség számára idén hatodik alkalommal rendezték meg a Teátrum Neked! Fesztivált a Zentai Magyar Kamaraszínház házigazdaként, és a Magyar Teátrumi Társaság. Április 21. és 24. között gyerekelőadásokkal, zenés produkcióval, táncelőadással is várták a színházaszerető nagyjérdeműt Zentán.

A színes program a **Zentai Magyar Kamaraszínház Tündér Míra** című előadásával nyílt meg: Hedry Mária ökomeséje sok-sok humorral, zenével, tánccal juttatja célba fontos üzenetét: nemcsak Míra tündér, hanem mindenki az, aki védi a természetet. Este a **Karinty Színház** és a **Budapest Playhouse közös produkcióját** láthatta a közönség. **Neil Labute Fat Pig** című szatírája a modern kori szépségideál fontos kérdéseit járja körbe. Mennyire fontosak a külsőségek a siker és elismerés szempontjából, és mennyire kényszerül megváltoztatni valaki önmagát az érvényesülés érdekében?

A pénteki napon a **Duna Művészegyüttes** tánccal és zenével mesélte el a gyerekeknek **Hamupipóke** történetét. A táncos-zenés forma kifejezően közvetíti a történetben rejlő érzelmeket, az örök emberi értékeket. A Duna Művészegyüttes Skandináviától a Balkánig merített az európai népek táncaiból a látványos és derűs előadáshoz. Este **Bakos-Kiss Gábor** állt színpadra **Frank Sinatra-estjével**. Vajon hogyan szólalt meg a mindennapokban, hogyan vezetett az út a kisvárosból Los Angelesbe, a maffiózók, elnökök, barátok és ellenségek, feleségek és szerelmek útvesztőjébe? Bakos-Kiss Gábor Sinatra hangján tárja elénk a felemelkedés, a bukás, a szenvedély és kiüresedés küzdelmének történetét. Frank Sinatra életéből építkezve, a dalok és történetek mozaikjai révén személyesíti meg az

alakot, akinek csak a hangját ismeri mindenki.

Szombaton este **Teljes lényeddel** címmel **Gubás Gabi** láthatta a közönség, aki **Polcz Alaine** alakját idézi meg a színpadon. Polcz Alaine pszichológus, tanatólógus, a Hospice Alapítvány alapítója a legnagyobb hatású alkotó asszonyok közé tartozik. A színházi est, fiatal korától egészen az utolsó napokig ívelve lépésről lépésre vezet a nézőt azon az úton, melynek a végén mindannyian eljáratíthatjuk azt a különleges valamit – nevezzük „élettechnikának” –, amit egyedül Polcz Alaine adhat nekünk.

Vasárnap este, a fesztivál záró előadásaként a házigazda mutatta be **Yasmina Reza Művészet című darabját**. A darab nevetet és elgondolkodtat, s mindeközben valóságos jutalomjátékot kínál a színészek számára. A francia szerzőnő sziporkázó szövegében egymást követik a feszült és komikus pillanatok, fény derül régen elhallgatott titkokra, hazugságokra, és persze szó esik magáról a művészetéről is.

„A Zentai Magyar Kamaraszínház a magyar nyelvű kultúra fontos helyszíne és forrása a Vajdaságban. Nagy öröm a számunkra, hogy a munkájukhoz idén is több napos programmal járulhatunk hozzá, élő kapcsolatot építve a határon túli közönséggel, mert hatalmas igény van erre és nagy érdeklődés övezi az előadásokat a meghirdetésük pillanatától” – mondta el Szabó László, a Magyar Teátrumi Társaság titkára.

Színész, színház- és rendezvénytechnikus képzéseinkre várja a fiatalokat a Színitanház

A BIAK Színitanház Békéscsabán és Budapesten várja a színészi hivatáshoz kedvet érző fiatalokat komplex, gyakorlatközpontú, államilag finanszírozott, ingyenes képzéseire. Várjuk jelentkezésüket szeptemberben induló gyakorlatos színész, valamint színháztechnikus, szcenikus osztályainkba 2022. május 14-ig!

A felvételi vizsga helye és ideje:

2022. május 14. (szombat)

10.00 óra Békéscsaba, Ibsen Ház

2022. május 20. (péntek)

10.00 óra Budapest Artistaképző Intézet,

1071 Budapest, Városligeti fasor 3.

A gyakorlatot a Békéscsabai Jókai Színházban, a Nemzeti Cirkusz-művészeti Központban, a Fővárosi Nagycirkuszban és a Szarvasi Vízi Színházban teljesíthetik.

További információkért kérjük, keressék fel a www.szinitanhaz.hu oldalon!

Érzelemgazdag előadásnak örülhet *Az ajtó* közönsége

Még a nemzeti ünnep előtt, március 11-én mutatta be a Békéscsabai Jókai Színház Szabó Magda *Az ajtó* című regényének drámaaváltozatát, melyet Kiss József rendezett és alkalmazott színpadra.

A békési megyeszékhelyen bizonyára sokan emlékeznek még a Kislás, városra vagy az *Az a szép, fényes napra* az ezredforduló előttről. Két évtizeddel később a tragédiák helyett talán nagyobb az igény a vallomásokra.

Szabó Magda legsikeresebb regényeinek témáját – *Az ajtó*t és a *Für Elisét* – saját életéből merítette. A vallomásszerű, gyónó előadásmód, önmagának és jellemének kendőzetlen ábrázolása kétségtelen erénye a szövegeknek. Az életre fáradt értelmiségi Magda, aki elárulja alkalmazottja legbensőbb érzelmeit, utána pedig regényt is ír ebből az ámulásból – izgalmas téma ahhoz, hogy színpadra kíváncsozzék.

Két nő életgyónásának vagyunk tanúi a színpadon: Szeredás Emerenc (a nagyszerű Kovács Edit alakításában) gazdájának, az pedig nekünk, olvasóink és nézőink gyón. Előbbi tanulatlan, nyers, keresetlen, mégis átérzi ismerősei, barátai nehézségeit, és önfeláldozóan segít is rajtuk. Magda (Tarsoly Krisztina) művelt, stílusos és immár elismert, még sincs benne igazi empátia. Emerenc alig mozdul ki, mégis mindent tud, ami fontos. Akkor fogadja el Magdát, amikor Szobotkát (Bartus Gyula) megoperálják, első ízben akkor tud neki megnyílni. Igazi bátyja: Polettnek, a macskáknak is megadja a méltóságteljes elmúlás esélyét, bújtatja az ügyvédék fiát – aki elhagyja – és Grossmann Évikét, aki még csak az arcát sem ismeri. Az öregasszony nem vár cserébe semmit, és keresetlen modorából emel kerítést a maga nagy szíve köré, a szinte lányának

fogadott Magda pedig a végső nagy megmérettetésen elbukik.

Cári Tibor zenéje önálló életet él, az előadáshoz mégis teljes egészében illeszkedik. Hasonlóan lenyűgöző Horesnyi Balázs díszlete: nem a társasház, hanem a lelkek csarnokát viszi színpadra, amelyre remekül támaszkodik a rendezés: a háttérben, panoptikumszerűen jelennek meg azok az élő vagy már halott alakok, akikről szó van. Nagy Viktória jelmezei híven adják vissza a hatvanas-hetvenes évek öltözékeit.

A dráma további szerepeiben Fehér Tímeát, Komáromi Anett, Veselényi Orsolyát, Tomanek Gábort, Szász Boriszt, Szőke Pált, Beszterczey Artilát, Balácsi Róbertet és Gulácsi Rékát láthatja a békéscsabai közönség.

Kiss József érzelemgazdag, lírai előadást rendezett, mely mindenképpen érdemes a közönség figyelmére.

Szilágyiné Szabó Ágnes

Megérteni a másikat

– *A Vitéz lélek sikere után újra Békéscsabán rendez Kiss József. Miért esett *Az ajtó*ra a választás? Ez „női darab”, nőiróval, két női főszereplővel.*

– *Az ajtó egy regény, amit adaptálni kellett, hogy színpadon megszólaljon. Szabó Magda hatalmas írószemélyiség, de színpadra kellett szorítani ezt a zsenit. Pillanatnyi aktualitása nincs, örök aktualitása van. Az előadásunk egy ember sorsába néz bele, és nyitja ki sorban az ajtókat. Emerenc ritkán látott nagyság. Különleges személyiség, nagyon nehezen elfogadható, szélsőséges, akár ijesztő is lehet. Szabó Magda a saját élményeiből írta a regényt, vette a türelmet és az alázatot, hogy bepillantson minden ajtó mögé. Szőke Júlia, a regénybeli Emerenc azt akarta, hogy Szabó Magda megértse, átvilágítsa őt. Magdát beengedi. Komoly lélektanilag ez, a nézőnek is megterhelő. Ritkán néz bele az ember más sorsába, türelmetlenek vagyunk, elvárjuk, hogy mindenki velünk foglalkozzon. Pedig, amilyen nehéz, annyira csodálatos dolog is más életbe belelátni. Érdekes és tanulságos. Így kéne élni. Megpróbálni megérteni a másikat.*

– *A Szabó Magda-rajongók bizonyára látták Szabó István filmjét, sokan a Nemzeti Színház előadását is. Emerencet alakítani jutalomjáték. Kovács Edit egészen más karakter, mint Helen Mirren vagy Udvaros Dorottya. Hogyan szabták a mi színésznőnkre Emerenc szerepét?*

– *Amikor színészmesterséget tanultunk, akkor mondták a tanárok, hogy ha valaki gyilkost játszik, nem kell ahhoz megölni egy embert. Ez olyan szerep, amelynek apró darabkái mindenki lelkében ott vannak. Minden ember ugyanolyan elemekből van összerakva. Helen Mirren elemei más képet adnak ki, mint Kovács Edité. Sok hasonlóság van, hiszen mindketten személyiségük legmélyéről hozzák fel a kincseket. Az előadásunk megrendítő lesz. Bizom benne, és látom is. Kovács Edit gazdag szellemű, nagy tapasztalatokkal rendelkezik, felveszi a versenyt akárkivel. A korszerű színház olyan, amilyenek mi vagyunk. Ha valami őszinte, hiteles, az a korszerű színház. Ha valaki hazudik, az nem az.*

– *Milyen színpadképre számítunk? Hogyan jelenik meg majd a regény számtalan helyszíne?*

– *A díszlet tágas és monumentális lesz. Gogol szerint a művész a legkisebb dolog ábrázolásában is nagyszerű tud lenni. Ez mágia. Szakralitás. Spirituális realizmus. Az ajtók szimbolikusak, az a bizonyos ajtó csak a képzeletünkben él majd.*

– *Milyen különlegességek jellemzik majd az előadást?*

– *Olyan élményt kap, olyan utazáson vesz részt a néző, amely a lélek tájain vezet keresztül. Nem csupa napfényes helyet lát, de a végére meglesz az öröme, hogy megrendítő fel-fedezéseket tett. Katartikus este lesz.*

Szilágyiné Szabó Ágnes

A Békéscsabai Jókai Színház Amerikában is ünnepelte március 15-ét

Amerikai turnéra indult társulatunk: a Békéscsabai Jókai Színház és a Kaposvári Csiky Gergely Színház közösen tartott március 15-i ünnepi műsort New Brunswick magyar közösségének március 13-án. Az USA keleti partján New Yorktól 60 kilométerre fekvő városban az EMMI pályázatának köszönhetően utazhatott ki és léphetett fel a két színház társulata, amelyek egy hét alatt Washingtonban, Bostonban és New Yorkban az ott élő magyar gyerekeknek is tartanak előadásokat.

A képen az ünnepi műsor résztvevői: Puskás Dániel, Nagy Róbert, Seregi Zoltán és Komáromi Anett.

Bartus Gyula színészi munkásságát Érdemes Művész díjjal ismerte el az Emberi Erőforrások Minisztériuma. A díj kapcsán a színházi pályáról, szerepekről kérdezte Szilágyiné Szabó Ágnes.

- Nagy örömmel értesültünk az elismeréséről. Mit éreztél, amikor hírt vetted?

- Nagy történet az életben, nagy elismerés. Harmadszorra terjesztettek fel. Nem várt esemény, hisz sok kitűnő művész van az országban. De bizalmat szavazott nekem az EMMI. Nagyszerű érzés, hogy érdemes színdarabokat írnom, rendezni is néha, játszani, megmaradni a színházi pályán: ez hatalmas visszaigazolás a számomra. Szüksége is van az embernek néha ilyen visszaigazolásokra, hogy erőt gyűjthessen, mert különben zsákutcába is futhat. A díj arra sarkall, hogy még inkább erőt, energiát fektessék a munkámba, mert nem szeretnék díszparipa lenni, akit előhozhatnak néha mutogatni a világnak. Ezek után is tenni vágyom, nem pedig henyélni egy díj után. Szeretném a bizalmat élvezni továbbra is, érdemes lenni a színházi küldetésre. Hiszen elsősorban színész vagyok.

- Gyerekkorodban is színésznek készültél?

- Általános iskolás voltam, anyám bevitt egyszer az igazgatóhoz, második-harmadik osztályos lehettem, hogy elmondja az igazgatónak, színész akarok lenni. Ekkor engem kitessekeltek az igazgató az irodából. Nem tudom, mit mondott ezután bent az igazgató, de anyám sírva jött ki, mert egy világ dőlt össze benne. Megfogta a kezemet, hazavitt, de akkor nem mondta el, hogy bent mi történt. Gyerekkoromban nem volt könyvtáram: csak a Biblia és a zsolnároskönyv volt az ablakban. Mással még odakerült egy Petőfi-kötet is ezek mellé. Onnan nézve, hogy gombát szedtünk, hogy chessünk, a mezőt jártuk anyámmal, a testvéreimmel, a díj óriási megtiszteltetés. A magyar állam elismerte az elhi-

Nem szeretnék díszparipa lenni

– Interjú Bartus Gyula érdemes művésszel

vatottságomat. Amikor tizennyolc évesen elkezdtem dolgozni a nyíregyházi színházban mint díszítő, akkor tudtam csak könyveket venni magamnak. Középkorban koromban egy fagyira, mozira nem volt pénzem, most a fiamnak már minden könyvem a rendelkezésére áll.

- Pályád kezdetén, számos helyen megfordultál.

- Pécssett, pályakezdőként egy igazgatóváltásba futottam bele, Veszprémben szintén, Békéscsabán, 92-ben ugyanígy történt, amikor idekerültem. Ezek a nehéz helyzetek sokszor megkérdőjelezték bennem, hogy a pályán van-e a helyem. Hiszen ezekben a helyzetekben nem kaptam meg azt a törődést, ami egy pályakezdőnek mindig is kijárna. Egy jó ideje elkezdtem színdarabokat írni. Elkötelezettség él bennem a magyar múlt, az őstörténetünk, a magyarságtudat iránt. Pár évvel ezelőtt készítettem két összeállítást magyarság-versekből, egyik nyáron kezdtem, a másikon folytattam. A második nyáron megkérdeztem a közönséget, ki hallotta tavaly az összeállítás elejét. Sokan voltak, akik visszatértek. Ezek vittek előre, mindig is. Amit önmagam „túlélésére” kitaláltam. A lendületet nem mindig a „hivatalos” színpad adta meg, hanem az önmagam képzése. Ilyen volt a Dózsa-monodráma, először, az általam való színrevitele. A Midőn halni készült c. Zalán Tibor által megírt monodráma is egy jelentős állomás volt a pályám során, Merő Béla barátom rendezésében.

- Voltak inspiráló találkozásaid olyan szakmabeliekkel, akik erősen hatottak rád?

- Csiszár Imre rendezővel, a Jézusfaragó ember, a Pillantás a hídról című darabok színrevitele nagyszerű élmény, nagyszerű találkozás volt a számomra. Merő Béla rendezővel is sok közös, nagyszerű alkotás született meg. Szerettem ezeket a találkozásokat.

- Szerepálmaim nincsenek, de az Athéni Timonban szívesen részt vennék, aktuálisnak tartom az üzenetét. Pár éve azt mondtam magamnak, hogy a - Peer Gyntöt is meg tudnád még csinálni!... De az legalább egy éves előkészületet igényelne.

- Ki tett az a személyiséggé, színészegetyéniséggé, aki most vagy?

- Békéscsabán találtam meg önmagam. Igaz, még innen elszegődtem egyszer Miskolcra, de ottani négy évadom után visszajöttem. Mert úgy éreztem, itt volt mindig is olyan műhelymunka, amire vágytam, amitől végleg felengedhet bennem a meglévő gátlás. Egy társulatnak nevelő hatása is van. Békéscsaba kis társulat, szeretetteljes a légkör, 1954-től, a fővárosból „száműzetésbe” jöttek ide hatalmas művészek, és nekem éppen ezért meggyőződés, hogy a színházon belül működik egy energiaközpont, amiben még az ő lelkiük is benne van. Vannak nagy színházak két-három tagozattal, de a művészek sehol sem ismerik ennyire egymást, mint itt. Sehol sem nyervehetnek ekkora betekintést egymás életébe, mint ebben a társulatban.

- Meséj a terveidről!

- A Királyom, Isten áldjon! című, kétszemélyes darabomat hamarosan bemutatjuk, Merő Béla barátom rendezi, és Zalán Tibor a dramaturgja. Igazán műértő kezekbe került, amit

kiírtam magamból. De egy-egy nagyobb darabomat, néha általam megrendezni, nagyszínpadra vinni, az lenne számomra az igazán megtisztelő küldetés. A Kapszula című darabot tíz éve írtam, azóta többször átírtam, sok fiatalnak lenne benne játéklehetősége. A jövőben játszódik, ez egy musical, hús dallal. Az üzenete pedig az lenne: nem mindegy, hogyan éljük meg a jelenünket. Ha a döntéseinkben nem hívjuk segítségül a Jóistent, ha bűnösök vagyunk a cselekedeteinkben, akkor sokkal nehezebben tudjuk elérhetővé tenni a jövőt a későbbi korok, az utódaink számára. Nagyon szeretném színre vinni.

A Lovak című musicalt bemutatta már a színház. Ezt a művet azért írtam, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy naponta milliószámra öljük le az állatokat. Holott azok az állatok mind-mind egy-egy élet, egy-egy külön világ. És mi megöljük ezeket a világokat. A Sör és cigi a Romszínházban, Fekete Péter, akkori igazgatónk egy új játéktér-kezdésményezésében ment néhány előadást, Merő Béla rendezte. Elszegényedett, deklasszált emberekről, tönkrement életekről szólt. Körülbelül száz ember láthatta akkor, de én szívesen látnám újra a nagyszínpadon. Az Ez is negyvennyolc című darabom azt mutatja be, mi történt Békés megyében, az 1848-as időszakban. Hogyan éltek meg az emberek ezeket a napokat. – Nem a szokásos Nemzeti Múzeummal, Pilvaxszal kezdődik, hanem az orosházi parasztlázadással. Írtam ötvenhatról is egy misztériumjátékot. 2006-ban mutattuk be, Békés megyei történetekkel. Olyan hősokeket állítottam előtérbe, akikről keveset tudunk azóta is, olyan kisembereket jelenítettünk meg, akiket akkor a szabadságvágyuk, az igazságérzetük miatt kivégeztek.

- Színészként milyen darabokban szeretnél játszani?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

- A Királyom, Isten áldjon! című darabod bemutatására készültél?

a színház. Beszélj erről egy kicsit! Milyen témára számíthatnak a nézők?

- A Királyom, Isten áldjon! a háború ellen foglal állást. Többek között Mátyás az Istennel folytat benne monológ-párbeszédet. Én elítélek minden háborút. A színházban szakralitást, küldetéstudatot érzek... Elmondanék most egy hasonlatot... Úgy érzem, hogy valamikor egyek voltunk, mi emberek, mint esőcseppek az óceánban.

Az óceánból eljöttünk, felhő lettünk, és később esőként szétszórtunk a mindenségben. De a sok esőcsepp szeretne ismét összeállni, már egy ideje folyó szeretne lenni. Most itt tartunk. De bizonyos erők, sátrani megtévesztő erők, maga a gonoszság, igyekszik megakadályozni, hogy visszatérhessünk oda, ahonnan véteztünk. Oda, abba a Világba, amit már néhányszor a hiszékenységnünk és a befolyásolhatóságunk miatt elvesztettünk. Ébresztőt kell fújni mindannyiunk számára, hogy visszatérhessünk újra az óceánba. Ebben az „ébresztő-fújásban” lenne a színháznak hatalmas szerepvállalása. Ahogyan Petőfi fogalmaz a Színészdalban: „Apostolok vagyunk az erkölcös mezején...”

- Szeretettel gratulálok a díjhoz, és sok sikert kívánok!

Szilágyiné Szabó Ágnes

Új Jászai Mari-díjasunk, Csomós Lajos

Csomós Lajos Jászai Mari-díjas lett – adta hírül nagy örömmel társulatunk. A művészt a díjról, pályáról, terveiről kérdeztük.

- Hogyan fogadtad a díj hírért?

- Nagyon örültem neki, hatalmas megtiszteltetésnek éltem meg, de egyben nagy sokkért is ért. Még akkor sem akartam elhinni, amikor átvettem.

- Egy szakmai díj számvetésre készíti az embert: hogyan jutott el idáig a pályán, hol tart most, és mit szeretne elérni. Hogyan lettél színész?

- A debreceni Ady Endre Gimnázium drámatagozatára jártam, és tizennyolc évesen azt hittem, hogy mindent tudok. Békéscsabán aztán Gáspár Tibor tanár úr megtanított arra, hogy ez nem így van, levette az arcunkat. Konter László és Bartus Gyula is tanított: amikor Gáspár nem fogadott el egy jelenetet, akkor Gyula segítette a kidolgozásban.

- Egy korábbi interjúban említettél, hogy Gáspár Tibor volt nagy

hatással a pályádra, ma úgy mondanánk, hogy ő volt a mentorod.

- „Maradjanak szerények, mert minden okuk megvan rá” – ezt nem egyszer hallottuk tőle. Van, akinek bejön az ő módszere, van, akinek nem. Nekem bejött. A szigor meg a simogatás megtette a hatását. Reggel nyolctól éjfélig benn voltunk, ha ő játszott aznap este, akkor feljött a próbatermünkbe szünetben és az előadás végén is, hogy megnézzé, mit csinálunk.

- Komikus szerepekben fantasztikus vagy, a legkisebb szerepeket is úgy játszod, hogy lehetetlen nem rád figyelni. Hogyan alakult ki az, hogy a vígjátékokban találták meg a helyed?

- Próbálgatta Konter, hogy milyen szerepekben lennék jó. Aki vígjátékban megállja a helyét, arról azt mondják, hogy a drámában is. Fordítva nem feltétlenül igaz.

- Mi kell ahhoz, hogy jó legyen valaki a vígjátéki szerepekben?

- Ritmusérzék, poentírozás kell hozzá, tudni, hogy mikor kell feladni a labdát, mikor kell lecsapni. Az idő-

zítés nagyon fontos! A dráma megél önmagában, mindegy, ki mondja el, nyilván kell hozzá egy jó színész és egy jó szöveggönyv. Vígjátékokban játszottam eleinte, a zalaegerszegi nyári fellépéseken, amelyek bekerültek a következő évadba. Paraj János konstábler (a Gazdag szegények című darab hőse) lett az első komolyabb, nagyobb szerepem. Nemrég csináltam egy úgynevezett showreel-t, rövid bemutatót a kedvenc szerepeimből, amelynek olyan ötpercesnek kellett volna lennie. Ebben volt az Egerek és emberek, a Kakukkfészek, a Nem élhetek muzsikaszó nélkül, a Balkán kobra, az Alul semmi, sőt mesedarabokból a vígjátéki figurák – imádom, amikor a gyerekek nevetnek, ott azonnali visszajelzést kapunk! Azon kaptam magam, hogy a válogatásom öt perc helyett több mint negyedórás lett.

- Hogyan tudsz fejlődni a színészi hivatásban?

- Aki öt évente színházat vált, annak könnyebb, mert azokat a színészi eszközeit, amiket az adott szín-

házban már megismertek, megmutathatja a következő helyen is. Aki egy adott színházban játszik ennyi ideje, annak folyamatosan meg kell újulnia minden szerepében. Akikkel itt vagyok huszonöt éve, annak az utolsó rezdülését is értem, és így van fordítva is.

- Van szerepálmód?

- Minden szerepálmot megkapok, mielőtt szólnék (nevet). Emiatt is szeretném megköszönni igazgatóimnak: Konter Lászlónak, Fekete Péternek, Seregi Zoltánnak, hogy bíztak bennem. Az Egerek és emberek George-át el akartam játszani, McMurphyt is, ezek szerepálmaim voltak, de sosem mondtam, hogy el szeretném játszani. Egyszerűen megtaláltak. A Kakukkfészek című előadást Kovács Frigyes, Tege Antal és Pataki András is mondta, hogy megrendezné velem. Így a következő választásomat nem is mondom meg, mert lehet, hogy nem lennék olyan jó benne, mintha csak megkapnám magától.

- Mit fogsz játszani a közeljövőben?

- Az Aradi Kamaraszínházban fogjuk játszani Tadeusz

Szlobodzianek darabját, A mi osztályunkat, Gulyás- Hermann Sándor rendezésében.

- Sok sikert kívánok a további pályádhoz!

Szilágyiné Szabó Ágnes

Arlecchino visszatér

Commedia dell' arte stílus-tréning

Arlecchino visszatér, s vele együtt a közönség belecsöppenhet a commedia dell' arte játéktípus kacagató, felhőtlen szórakozást nyújtó, sodró erejű, izgalmas, mozgalmas, színes világába. Katona Imre vezetésével megkezdték felkészítő tréningjeit, műhelymunkáit Carlo Goldoni Két úr szolgálja című komédiájának a leghűségesebb város teátrumában.

A Soproni Petőfi Színház, a Zentai Magyar Kamaraszínház és a Forrás Színház koprodukciójának főszereplője kilenc év után újra Papp Attila színművész lesz, a rendező a Jászai-díjas Pataki András.

A soproni színház kilenc évvel ezelőtt Papp Attila fergeteges, emlékezetes alakításával nagy sikerrel mutatta be Carlo Goldoni Két úr szolgálja című komédiáját Katona Imre fordításában és rendezésében, mégpedig magyar színpadokon ritkán látható commedia dell' arte stílusban. A maszkos, sok mozgásos, akrobata mutatványoktól sem mentes jelenetek, a gyorsvonatok sebességét idéző tempó, az elsőprő energiájú játék, a remek színészi alakítások jó hangulatú, élményt adó előadások sorát hozták akkor, a komédia évadában.

Most a soproni színház ismét műsorra tűzi a darabot. A közönség

évadában, mégpedig a fiatal nézőket tudatosan megcélözva középiskolák és felsős bérletben ősszel. A koprodukciós előadás természetesen Zentán is bemutatkozik majd. A rendezést, a próbafolyamat levezénylését Katona Imre már nem vállalta, ezért Pataki András ugyanabban a játéktípusban, azzal a színházi nyelvezettel állítja színpadra, reprodukálja a művet, ahogy az eredeti, kilenc évvel ezelőtt elkészült Sopronban.

A szereplőgárda változott, eltelt kilenc év, és most két színház művészei is részt vesznek az előadásban. Ezért a munkát azzal indította a stáb, hogy Katona Imre vezetésével

megkezdte commedia dell' arte stílussal a mélyebb ismerkedést, azokat a tréningeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ez a hazai színpadokon ritkán látható játéktípus ugyanolyan hatásos és élő legyen, mint kilenc éve.

Örvendő lélek - a mozgatóerő

Katona Imre kiemelte: a commedia dell' arte stílussal együtt jár egy olyan benső mozgatóerő, amit örvendő léleknek hívnak. Ennek a játéknak ez a magva, színe, ambíciója, hogy a szereplők lelke kiteljesedjen, működjön a komédiában. A színész és a néző közös játékaként, élményként jelenik meg ennek a színházi formanyelvnek az üzenete.

Beszélt arról, hogy a maszkok hozzák létre az alapállást, amihez alkalmazkodik a mozgás, a viselkedés, s ezt a magatartásformát viszi tovább a színész, "oltja be magát azzal", s ebből születik meg testében, a testéből a karakter, a figura, mindaz, ami a karikírozó játékot eredményezi. A szöveg, a szituációk képzeleti úton, akcióban jönnek létre, a fontos, lényeges információkat mozdulatokkal támasztják alá. Nagyon erős színészi energiákat, gazdag eszköztárat, maximális átélést követel ez a technika. A produkcióban összesen 187 zenei bejátszást használnak, s ezek is meghatározzák egy korszak atmoszféráját, világát, a darab légkörét, a játék hangulatát, tempóját, a történet humorát, a cselekmény hangsúlyát, ritmusát.

Ő azért is örül, hogy a soproni színház újra vállalkozott arra, a komédia egyik legnagyobb alakjának művét commedia dell' arte stílusban

mutatja be, mert szerinte ez a nyelvezet jeleníti meg az eleven, meggyőző teatralitás elemeit. Letisztult, nemes, hiteles, autentikus. Hordozza azt a hagyományt, amelyre építeni lehet, ha komédiát játszik egy színház. Úgy véli, a commedia dell' arte egyetemesen érvényes mindenütt, európai színjátszó életünk gyökere.

Papp Attila: Új előadás születik

Az örökké éhes és galibákat okozó szolgál, Arlecchino szerepét - akárcsak kilenc éve - ismét Papp Attila alakítja.

- Kilenc év az ember életében jelentős szakasz. Sokat változik a személyisége, egy színésznek hivatásának szakmai része, útja. Még akkor is más lenne ma ennek az előadásnak a reprodukciója, ha minden szerepet ugyanazok játszanának, mint régen. Biztos, hogy meglepetést tartogat számomra ennek a darabnak az újbóli színrevitele, de nem szeretnék görcsösen ragaszkodni ahhoz, amit egyszer már eljátszottam. Formailag, nyelvezetben persze ugyanazt viszik színpadra, viszont az egész lelke, atmoszférája óhatatlanul is változik a próbák közben, s erre kíváncsi vagyok. Természetesen nosztalgikusan gondolok a kilenc évvel ezelőtti előadásra. Ezzel a szereppel a találkozásom nagyon fontos, markáns és meghatározó élmény a mai napig. Most új partnerekkel, új előadás születik, s ennek a nosztalgiának csak akkor vehetem a hasznát, ha ugyanúgy, azzal a kíváncsisággal, nyitottsággal, energiával előlről kezdem Arlecchinoval az ismerkedést, mint kilenc évvel ezelőtt.

Papp Attila

Római karnevál

Farkas Ibolyával

A Római karnevál című színpadi játék nemrég Győrben, az Újvárosi Művelődési Házban, majd Bécsben, az Európa Klub meghívására a Collegium Hungaricumban volt látható nagy sikerrel. Igazi színészparádét, egy nagy művészi jutalomjátékot, fesztiválon sikerrel szerepelt előadást tekinthettek meg a nézők a 62. színházi évadánál tartó Farkas Ibolya főszereplésével Pataki András rendezésében.

Hubay Miklós Római karnevál című művéből készült színpadi

játék a Soproni Petőfi Színház, a Zentai Magyar Kamaraszínház és a marosvásárhelyi Spectrum Színház koprodukciójában jött létre 2019 októberében. Látható volt Zentán, az Esztergomi Várszínház ezzel a Hubay Miklós művel nyitotta meg a tavalyelőtti szezonját és színre került Sopronban. Díszelőadásként a darab meghívást kapott a Magyar Színházak XXXII. Kisvárdai Fesztiváljára. A rangos szakmai találkozón Farkas Ibolya Margit megformálásáért a zsűri színészi nagydíját érdemelte ki, Kárp György pedig életműdíjat

vehetett át. Érdekesség, hogy a világvándorlás okozta majd hét hónapnyi kényszerű szünet után, amikor nézők előtt rendezhetett újra előadást a leghűségesebb város teátruma, akkor az elmúlt év májusában ezzel a produkcióval folytatódott az évad.

A Római karnevál igaz történet alapján íródott. Hubay Miklós művének főhősét, Lánffy Margitot, a Nemzeti Színház színésznőjéről mintázta, aki 1915-ben végezte el a színiakadémiát, s már 15 évesen fellépett a nemzet teátrumában, amelynek 1944-ig volt a tagja. Ját-

szott az Operában, a Városi Színházban és külföldön. Magyar Szívvándor néven társulatot szervezett, amellyel Olaszországban is fellépett. Több filmben szerepelt, műfordítással is foglalkozott. Intelligenciája a kor színésznői fölé emelte. A kommunista időkben egy koncepció perben börtönbüntetésre ítélték, majd szabadulása után páholynyitogatóként alkalmazták.

Pataki András Jászai-díjas rendező a Római karnevállal olyan kérdésekre is szeretné felhívni a figyelmet, miként lehet hivatásszerűen az életünket értelemmel megtölteni, illetve hogyan kellene kitanunk

az igazunk mellett. A mű és a mostani adaptáció arról is szól, akadnak az életben, a sorsban olyan kompromisszumok, amelyeket nem szabad, nem érdemes megkötni.

Az előadásban Margitot Farkas Ibolya, az Író Györfy András (Jászai-díjas), a Direktort Kárp György, Zénót Wischer Johann (Bánffy Miklós-díjas) /Pintér Gábor alakítja. A színművet egy részből álló stúdiószínházi darabként Molnár Anikó dramatizálta, ezt alkalmazta mai színpadra Pataki András (Jászai-díjas), aki az előadás játékerét is kialakította. A jelmez Szélyes Andrea munkája.

Bál a Savoyban Sopronban

dor, Geszthy Veronika, Kisfaludy Zsófia, Peller Károly, Molnár Anikó. A rendező Béres László.

Alfred Grünwald- Fritz Löhner Beda- Ábrahám Pál Bál a Savoyban revüoperettje az elmúlt évadban németül volt látható a fertőrákosi barlangszínházban és óriási sikert ért el. Az előadás lenyűgözte a nézőket, nagy tetszést aratott. Kijutott az ünneplés a szereplőknek, Oberfrank Péter karmesternek és a zenekarnak, a kórusnak, a Sopron Balett, a Dirty Dance Sopron táncosainak. Olyan átütő volt a fogadtatás, hogy a darab idén is látható ott németül, a Soproni Petőfi Színházban pedig májustól magyar nyelven.

A műfaj megújítója Ábrahám Pál

Fergeteges bál kezdődik május elejétől a Soproni Petőfi Színházban felnőtt bérletben. Ábrahám Pál műfajt megújító világhírű, egyik legtöbbet játszott, legkedveltebb műve a Bál a Savoyban látható a leghűségesebb város teátrumában magyar nyelven.

A darab a dzsessz sodrásával, parádés szereposztással kész arra, hogy elvarázsolja az operettet kedvelő nézőket humorral, szenvedéllyel, izgalmas helyzetekkel, látványos táncokkal és olyan slágerekkel, mint a Kicsike vigyázzon, a Toujours l'amour, a My golden baby, a Karnevál, a Sevilla, a Mister Blue és Lédy Blö vagy a La Bella Tangolita. A főbb szerepekben Domoszlai Sán-

- Valóban világszinten újította meg ezt a műfajt. Keverte a magyar operett hangzásvilágát az amerikai dzsessz, és az 1930-as évek szving stílusával. A zenekarok ehhez kialakított modern hangszereléssel játszották műveit, slágereit, s ezek nem túlzás, de tényleg meghódították a kontinenseket. Ábrahám Pál életműve túlmutat egy korszakon, minőségében, színvonalában, egyedülállóságában ma is képes magas szinten, igényesen hatni - mondta Oberfrank Péter Liszt-díjas, érdemes művész, a Soproni Petőfi Színház zenei vezetője.

Oberfrank Pétertől megtudtuk: Ábrahám Pál olyan időszakban mert változtatni, újítani az operett műfaján, amikor Kálmán Imre és

leginkább Lehár Ferenc gyakran operai minőségben megírt művei jelentették a biztos sikereket, a műfaj mércéjét. Ábrahám, aki komolyzenésznek készült, járt is a Zeneakadémiára, az akkori divatos zenékre, táncokra, azoknak a ritmusaira, bing-bandes hangzásvilágára, hangszereire - mint a bedzsó, dob, zongora, valamint rézfúvósok - kezdett el szving, charleston, foxtrot, pasodoble, tangó stílusban dalokat írni. Ez a fajta dzsesszes, akkor tényleg forradalminak ható amerikai bárzenei hangzás-és dallamvilág, stílus, a hangszerelések színésítése, azonnal elnyerte a közönség tetszését. Megírt tizenhét operettje

közül több világsiker lett. A Viktória és a Hawaii rózsája - utóbbit 67 európai színházban játszották egyszerre, s számtalan nyelvre lefordították - mellett a legtöbbet játszott alkotása a Bál a Savoyban volt, amelyből 1934-ben film is készült a Hunnia Filmgyárban. Ezt a művét 1933 decemberében mutatták be a budapesti Magyar Színházban, de előtte meghódította Európát: Berlinton Londonig, Bécsig és Athénig csaknem minden nagy fővárosban játszották.

- Maradt fenn felvétel a Bál Savoyban eredeti, 1932-es berlini szereposztásából. Alpár Gitta Madeleine, Bársony Rózi Parker

Daisy és Dénes Oszkár Musztafa bejt játszotta abban. Az a fajta dzsesszes hangszerelés akkor valóban újnak, katarzist adónak számított. Akadt olyan időszak, amikor Budapesten 16 ősbemutatót tartottak, minden színház csábította a nézőket, s a legmaradandóbbnak, legsikeresebbeknek Ábrahám Pál művei bizonyultak. Megérezte a kort, a két világháború közötti időszak hangulatát, életérzését, érzelmeit, azt fajta szabadság, jobb élet, boldogság utáni vágyat, melyeket ezek az amerikai zenék hordoztak. Érzelmek, robbanó ritmus, fanyar humor és sokszínűség jellemzi dalait - tette hozzá Oberfrank Péter.

Álmok, könnyek, szerelem

Az InterEUropa Balett megalakulása alkalmából és a 10 éves jubileumát ünneplő Sopron Balett tiszteletére **Álmok, könnyek, szerelem** címmel nagyszabású, látványos táncgálát tekinthettek meg a nézők a Soproni Petőfi Színházban.

A 22 táncost felvonultató kétszer 45 perces előadásban a Sopron Balett és az InterEUropa Balett művészei léptek fel. A nézők láthatták Demcsák Ottó, Alekszej Batrakov, Michael Fichtenbaum, Florient Cadour és Michael Kropf koreográfiáit. Olyan művekre jöttek létre szóló és páros produkciók többek között, mint Karl Jenkins Adiemus, Mozart Rómeó és Júlia, Carl Orff

Carmina Burana, készültek táncok a Nazareth Dream on című számára, az A-ha Crying in The Rain slágerére, Jun Miyake, Tomita, valamint Mononoke Hime/Joe Hisaishi szerzeményeire, Sebestyén Márta és a Muzsikás Szerelem, szerelem dalára. Camille Saint-Saëns muzsikájára A hatyú halála koreográfiai is színpadra kerül, akárcsak Ifj. Johann Strauss Triccs-Traccs című műve. A nézők részleteket tekinthettek meg a Sopron Balett eddigi előadásaiból, így a Stabat Materből, az És mégis élünk-ből, valamint az Árgyilus és Tündér Ilona táncművekből.

Az Álmok, könnyek, szerelem összeállításban a mély érzelmek, a szenvedélyek, az ehhez kapcsoló-

dó emberi kapcsolatok bemutatása, kifejezése került központba a tánc nyelvén, stílusbeli és műfaji sokszínűség jegyében.

Michael Kropf, az InterEUropa Balett alapítója és vezetője, a gálaműsor szervezője elmondta: a Sopronban megalakult új, nemzetközi együttes célja, feladata, hogy különböző országok táncosainak közreműködésével olyan hiánypótló, változatos produkciókat, műsorokat, programokat, gálákat, táncos összeállításokat hozzanak létre, amelyek itthon és külföldön egyaránt játszhatóak. Az InterEUropa Balett együtt dolgozik a Sopron Balett és a Sankt Pölten Europabalett művészeivel, külföldi táncosokkal, együttesekkel.

Erős nők, szenvedély, költészet

A kertész kuttyája a Nemzeti Színházban

A kortárs spanyol színház meghatározó alkotója, Ignacio García állította színpadra Lope de Vega klasszikus darabját a Nemzeti Színházban, az előadást 2022. április 13-ától láthatták a nézők. Szerelmek, féltékenység, lobbanó szenvedélyek – igazi délszaki temperamentumot hozott ki a színeszkekből a rendező, aki főként az erős női karakterekre fókuszálta színpadi adaptációját. A bemutató előtt a spanyol rendező, valamint Tóth Augustza és Berettyán Sándor színművészek beszéltek a próbafolyamatról és az előadásról.

Ignacio García szavait a magyar szövegvaltozat készítője, Mester Yvonne tolmácsolta, aki elmesélte azt is, hogy a fordítást Térey Jánossal együtt hozták létre pár évvel ezelőtt, ám most a spanyol dramaturg, Jose Gabriel López Antuñano jelentősen meghúzta a szöveget, így sok helyen kiestek belőle a rímek, megváltozott a ritmikája, tehát szinte újra kellett fordítani. Emellett a rendező és a dramaturg 17. századi spanyol költőnek verseit is beleültette a darabba, ami jó ötletnek bizonyult, hiszen a spanyol arany században számos kitűnő képességű és elismert női alkotó létezett. Ignacio García először arról beszélt, bár nehéz a szöveg és az előadás is, de a magyar színészeknek sikerült ezt a nagyon gazdag érzelmi amplitúdót bejární. „A madridi Spa-

nyol Színház és az általam vezetett Almagro-i Nemzetközi Klasszikus Színházi Fesztivál is kifejezetten az arany század darabjainak bemutatására fókuszál, nagyon komoly művészi erővel. Ma úgy tűnhet, hogy már teljesen más világot élünk, de valójában azok az egyetemes, általános emberi érzések, amelyek ezeknek a 17. századi előadásoknak a magvát képezik, a mai napig érvényesek, igaz ez az erős érzelmekre, a szenvedélyre, szerelemre, csalódottságra, irigységre, frusztráltságra, együttérzésre, vagyis a negatív és a pozitív érzésekre egyaránt.” – fogalmazta meg a rendező, aki szerint a ma emberének is nagy szüksége van a költészetre. „Sajnos, egyre inkább kiszorol az életünkben a poézis, pedig nagy szükség volna rá. Ezt az őrten szeretjük volna kitölteni a versekkel, amelyek megmutatják az érzelmek mélységét, a misztériumot, a szépséget.”

Ignacio García beszélt arról is, nem véletlen, hogy az erős női karakterek ennyire meghatározóak az előadásában, hiszen az életében is jelen vannak. „Őt leánytestvér mellettem tettem fel, már a gyerekkoromra is rányomta a bélyegét ez az erős női jelenlét és az az érzékenység, az a szeretet, amit a nőktől kaptam, nagyon fontos nekem. Úgy gondolom, a női látásmód lényegesen sokrétűbb, mint a férfiaké. Ez már a spanyol 17. században is megvolt, az előadás két főszereplője is két erős nő, akiket semminemű férfiúi befolyás nem érhet, ők maguk felelnek a saját életükért, ha-

tározott karakterek. Tisztelettel szeretnék adózni a nőknek, és ez a munkafolyamaton is meglátszik, ebben az előadásban négy színésznő és három férfi szerepel, sőt, a díszletet és a jelmezt is nők tervezték. Azt gondolom, hogy a munkaerőpiacon még mindig hátrányban vannak a nők, ezeken a problémákon érdemes lehet javítani. Lope de Vega több férfiszereplőnek adott lehetőséget, mi ezt a folyamatot most megfordítottuk. A darab fő üzenete ugyanakkor „átsüt” a társadalmi korokon. Az irigység, az örök elégedetlenség, az, hogy mindig mást kívánunk, mint amink van, független a különböző korszakoktól. A darabban a gazdag nő arra vágyik, hogy élhessen azzal a szabadsággal, amivel szegényebb nőtársa, aki pedig a gazdag nő hatalmára és dicsőségére vágyik. Ma, a kapitalizmusban is mérhetetlenül jellemző az, hogy temérdek mézesmadzagot elhúznak előttünk, rengeteg minden közül válogathatunk, és mégis örök elégedetlenség jellemez minket.” – tette hozzá a rendező.

A Diana szerepét játszó Tóth Augustza szerint gördülékeny volt a közös munka a spanyol alkotóval, erőteljes és dinamikus próbákon van túl a szereplőgárda. „Ignacio García nagyon pontosan tudta, hogy mit akar, és azt is, hogyan akarja azt megvalósítani. Egy rendkívül felkészült, jó humorú, végtelen türelmű, nyitott, nagyon humánus embert ismertem meg a próbák alatt. Ennek köszönhetően kölcsönös bizalom alakult ki, ami nagyon fontos.” – emelte

SEGÍTSÜNK EGYÜTT A HÁBORÚ ELŐL MENEKÜLŐKNEK!

Ukrajnában milliók számára vált kézzelfogható valósággá a háború. Családok, idősek és fiatalok kestek útra a harcok sújtotta területekről. Az Ökumenikus Segélyszervezet azonnali segítséget nyújt azoknak a menekülőknak és menekülteknek, akik kénytelenek voltak mindenüket hátrahagyni, és átfogó segélyprogramot indított a háború hatásai miatt nélkülözők támogatására.

TÁMOGASSA AZ ÖKUMENIKUS SEGÉLYSZERVEZET MUNKÁJÁT!

2022. április 24-én On is csatlakozhat a Nemzeti Színház és az Ökumenikus Segélyszervezet összefogásához és adományával támogathatja a háború elől menekülőket. A Nemzeti Színházban kihelyezett adománygyűjtő perselyekben valamint a Segélyszervezet bankkártyás termináloin keresztül, tudja támogatását eljuttatni a bajbajutottaknak. A „Szolidaritási nap Ukrajnáért” két előadására az ingyenes jegyeket a Nemzeti Színház honlapján keresztül tudja kinyomtatni. www.nemzetiszinhasz.hu/musor

HOGYAN SEGÍTHET?

- Segélyprogramunk egyszerűen támogatható bankkártyás adományozással: <https://segelyszervezet.hu/adomanyozas> oldalon, illetve a 11705008-20464565 számszámon „Ukrajna” megjelöléssel.
- Deviza utalása esetén az alábbi számlákon várjuk az adományokat:
EURO számlaszám (IBAN): HU 13-1176-3842-0065-8865-00000000
USD számlaszám (IBAN): HU 39-1176-3842-0073-9012-00000000
Bank neve: OTP Bank Nyrt.
Számítatlájdónos: Hungarian Interchurch Aid
SWIFT kód: OTPVHUHB
- Szállás vagy szolgáltatás felajánlásokat a karpatlajart@segelyszervezet.hu e-mail címen, illetve a +36 70 664 8645 telefonszámon fogadjunk.
- Vállalati felajánlásokat kérjük a csr@segelyszervezet.hu e-mail címre küldeni. Munkatársunk a lehető legrövidebb időn belül felveszi a kapcsolatot a megadott vállalati kapcsolattartóval.

ki a színésznő, hozzáátéve azt is, neki nem voltak előzetesen meghatározó élményei a darabról.

„Ismertem ezt a darabot, talán valamikor gyerekkoromban láttam is valamelyik nagyon híres színésznővel, de nem foglalkoztam ezzel. Igyekeztem a most megismert szöveganyagra

koncentrálni, amelybe rendkívül jól illeszkedtek a spanyol költők szonettjei is. Ez az előadás rövidebb a szokottnál és kevesebb a szereplő is, mint az eredeti műben. Próbáltam nyitottan és rugalmasan idomulni az egészhez, úgy érzem, ez sikerült is. Elsősorban Diana, Marcella és Teodoro

„háromszögére” összpontosított a rendező. Marcela hű a szerelemben, Diána hatalommal bír, nemesi származású, de nem tudja főlállalni a szerelmét. A két nő között vergődik a titkár, Teodoro. Az egész előadás erre a hármásra koncentrál, a bekerülő versek pedig a hölgyek belső vívódásait vetítik ki. A rendező gyakorlatilag minden sallangot kivett a darabból, ami ezáltal kortalanná is vált, mivel ezek ugyanazok az érzések, amelyek ma is bennünk vannak.”

A Teodorót alakító **Berettyán Sándor** szerint nem volt egyszerű a próbafolyamat, mert erős dinamikát, szinte spanyolos virtust várt el a rendező a színészekről, és ezeket a nagy végleteket nehéz volt bejárni, különösen egy ilyen költői szöveggel dolgozva. „Ignacio García ugyanakkor végtelenül szimpatikus ember, és a kihívás ellenére gördülékenynek bizonyult a közös munka. Amikor megtudtam, hogy ebben az előadásban benne leszek, elolvastam a darabot, de rögtön a próbák elején szembetűnő volt, hogy a mi szövegünk mennyire eltér az eredeti szövegtől. A mi előadásunk olyan, mint egy sűrítőmánya a Lope de Vega által írt műnek, ezért is volt nehezebb néhány dolgot megoldanunk. A kertész kutyája szerintem arról is szól, hogy képesek vagyunk-e szembesülni saját magunk gátjaival, akadályaival, és meghaladni azokat a saját boldogságunk érdekében. Mindannyiunk számára fontos kérdés, hogy le tudjuk-e győzni saját magunkat. Férfiként érdekes volt elgondolkozni az alá-fölrendeltségen, a valódi vagy hamis vágyakon, a kísértéseken, azon, hogyan tudjuk megtalálni a helyes utat az érzéseink és az élethelyzeteink között. Azt hiszem, ilyen értelemben nagyon jó életszakaszban talált meg engem ez a szerep.” – tette hozzá a színész.

„Számomra most már nem fontos, hogy nem a színház épületében mutatjuk be a darabot.” – Székely Kriszta

Portréinterjú Székely Krisztával

Alig három hete érkezett Szolnokra, de aki nem tudja, talán észre sem veszi... Halkan, lassan, szemlélődve közlekedik, de mindent és mindenkit megfigyel... akivel egyszer találkozott, másodjára már a nevének köszönti! Amikor megkérdezem, hogy e-mailben küldjem-e a kérdéseket, gondolkodás nélkül azt válaszolja, hogy szívesen beszélget velem. Az sem akadály, hogy ezt a nap végén tudjuk megtenni egy fárasztó próba után. A legtermészetesebb módon ülünk egymással szemben, mintha ezer éve ismernénk egymást.

– *Elemző kislánynak képzelek el...*

– Édesanyám elmondása alapján olyasmi voltam... Sokat figyeltem a szüleimet, a köztük lévő dinamikákat. Több korszaka volt az életemnek, de kotyogó és cserfes sosem voltam, de még bármi lehet. Talán majd nyugdíjas koromban.

– *Úgy tudom, hogy a szüleid elváltak. Ennek a folyamatnak a dinamikáját figyelted meg?*

– Speciális volt, mert ők egyszer elváltak, aztán megint összejöttek... Aztán megint elváltak... Úgyhogy szolgáltattak alapanyagot bőven, amit a mai napig használok. Bennem mindig volt egy kis extra kívülrőlállóság. Már gyerekként rá tudtam nézni elég messziről bizonyos dolgokra. Szóval igen, tulajdonképpen, azokat figyeltem meg, hogy milyenek voltak egy-egy helyzetben és hogy változtak. Egy idő után kicsit már drukoltam is, hogy váljanak el, mert azt éreztem, hogy nem valók egymáshoz. Amellett, hogy minden gyerek fél attól a helyzettől, ha elválnak a szülei, nekem ez valójában megkönnyebbülés is volt.

– *Az olvasópróbán arról beszéltél, hogy nem szeretnéd előolvasni a darabot a színészeknek, mert egész gyerekkorodban hangosan kellett olvasnod. Volt valami oka? Anyukádnak volt elképzelése arról, hogy mi legyen belőled? Ha jól tudom, ő orvos...nem szeretett volna ebbe az irányba terelni?*

– Értelmiségi családba születtem, így a tanulás mindig is nagyon fontos volt. Nagyon sokat tanult velem például az apai nagymamám. Szó szerint járt hozzánk nekem segíteni, tehát nem voltam magamra hagyva a tanulással, de az, hogy kitűnő legyek, elvárás is volt. Az, hogy hármast vigyek haza elképzelhetetlen lett volna, de ezt én nem éltem meg erőszaknak, sőt élveztem, hogy jó tanuló vagyok. Apukám azt tanította, hogy az életben kiemelkedőnek kell lenni, és akkor leszek boldog, ha megtalálom azt, amiben

az lehetek. Édesanyám pedig nagyon szerette volna, ha balerina leszek. Ő maga is majdnem az lett, ezért nagyon szeretett volna engem ebbe az irányba tolni.

– *...Majdnem sikerült is neki...*

– Igen, a Balettintézetbe jártam tíz évig, aztán a záróvizsga előtt mindenki döbbenetére bejelentettem, hogy befejeztem. Hirtelen „kiugrotam” ebből az egész tökélyből, ami a szüleimet persze erős aggodalommal töltötte el, és nagyon féltettek.

– *Tudsz még táncolni? Zavarba jönnél, ha most fel kellene húzni a balettcipőt?*

– Zavarba azért nem jönnék. De kétséges lenne a kimenetle a dolognak.

– *Akkor tegyük fel, hogy be kellene ugranod egy táncos helyett az István a királyba. Elmaradna az előadás?*

– Biztos, hogy elmaradna, ez nem kérdés. (nevet) Sokszor álmodom, hogy táncolok, de általában ezek üldöztetéses rémálmok, amikor újra ott vagyok a balett teremben a Kazinczy utcában, és magyarázok, hogy hol voltam eddig. Állok a rúd mellett és próbálok megfelelni egy balettórának, vagy rohanok be az Operaházba és azt se tudom mit kell táncolni, nincs meg a ruhám és ott állok meztelenül. Sok ilyen álmom van, azért ez a tíz év nem tud elmúlni nyomtalanul, ráadásul nagyon fontos tíz év az életemből.

– *A hét és tizenhét éves közötti kor a batárok feszegetéséről szól...*

– Igen. Erre a balettintézetben nem volt lehetőség. Ezzel én is most szembesülök csak. Van egy nevelt fiam, aki tizenegy éves és figyelem az ő – amúgy normális- kiskamasz életét és állandóan azon képedek el, hogy nekem milyen életem volt. Mi napi öt órát edzettünk és este 6-7-ig voltunk bent az iskolában, aztán csináltuk a házi feladatot. Most szembesültem azzal is, hogy én tíz éves koromtól kezdve milyen „melóban” voltam. Ráadásul a balett egy nagyon csendes alázatos művészet, ahol a mesterek – legalábbis akkoriban – pidesztálón voltak, mi pedig csendben követtük őket. Ez nem egy mindennapi tinédzser kor, így nem is csoda, hogy egyszer csak úgy döntöttem, hogy közi, de nekem ebből elég volt.

– *Azt mondják az idős nagy színészek, hogy a pályájuk során 3-5 igazi pillanatuk volt csak... Táncosként van emléked ilyen pillanatról?*

– Mielőtt odakerülhettem volna, hogy legyen, már rájöttem, hogy

kilógok a sorból. De nagyon sok jó élményem volt, mert ügyes és technikás táncos voltam. Végül pedig akkor hagytam abba, amikor elkezdhettem volna.

– *Aki követi az életedet, azt is tudja rólad, hogy az érettségi után évekig éltél Ázsiában, Laoszban, ahol egy saját koktélbárod is volt, mint helyi különlegesség. Mit tanultál ez idő alatt a helyi emberektől? Kaptál olyan útravalókat, amit azóta is viszel magaddal bárhova mész?*

– Sok emberrel találkoztam és sokat kaptam tőlük. Amikor valaki utazik, az egy módosult tudatállapot. Olyankor sokkal nyitottabb mindenki. Szívesebben beszélgetnek, vagy ülnek le egy helyi asztalhoz és kérdeztetik az ott élőket, és ily módon valószínűleg én is sokkal nyitottabb voltam és azok az emberek is, akikkel találkoztam. Volt egy-két olyan meghatározó, akár utazó ember, akikkel találkoztam, vagy laosziak, akikkel megismerkedtem,

és hatottak rám, de összességében az volt a legnagyobb erő, hogy képes voltam ezt az egészet egyedül levezényelni, ilyen messze mindenkitől, és talpon maradtam. Ez ad egyfajta önbizalmat, egy karmagyorsító érést.

– *Milyen emlék él benned most Laoszról? Van benned csalódottság? Visszamennél?*

– Nem voltam azóta a környékén sem és egy darabig úgy is képzeltem, hogy túl intenzív élmény lenne visszamenni. Most már azt érzem, hogy szívesen mennék, de jelenleg az időm nem engedi. Amiben csalódtam az nem helyhez kötött. Voltak illúzióim például a buddhizmussal kapcsolatban, vártam tőle valamit, már magam sem tudom, hogy mit. Talán én voltam sokkal naivabb. Van bennem egy tempó, ha van egy probléma, azt azonnal meg akarom oldani. Na most, az élet értelmét és hasonló kérdéseket nem lehet ilyen gyorsan megválaszolni, ahogy én ezt húsz évesen elképzeltem. Kicsit azt érzem a végén, mintha egy jó vastag

könyvbe előre lapoztam volna 370 oldalt. Egyáltalán nem voltam kész arra, hogy megérkezzek. Sok mindent kell még addig megélni. Úgy képzelem az életem lezáró szakaszát, amikor visszavonulok a rendezéstől, hogy talán majd akkor visszavezethet az út oda.

– *Laosz után volt egy rövid kitérőd Sanghaiban is, ahonnan egyik pillanatról a másikra összehozták és hazajöttél. Ez, hogy történt? Felhívtad a szüleidet négy év után, hogy „jövök”?*

– Azt kétkem, hogy a szüleimet felhívtam volna, nem vagyok ilyen „szülőfelhívós” típus. Nem szoktam bejelenteni a döntéseimet. Nem kerítettem nagy feneket a dolognak. Egyszer csak megérkeztem.

– *Amikor hazatértél, épp nem indult rendező szak az egyetemen, de egy nemzetközi filmes pályázatot gyorsan megnyertél. Ez volt az első rendezésed, ahol találkozottál Kovács Dániellel, aki felajánlotta*

neked, hogy dolgozz az RTL Klubnál. Ott voltak sikereid?

– Igen, voltak. Nem volt hosszú időszak, maximum három év. Dani megbízott bennem, nem járatta végig velem azokat a lépcsőket, amiket másokkal. Nagyon gyorsan bedobott a mélyvízbe, olyan feladatokat bízott rám, ami hatalmas terhelés volt 24 évesen. Az egyik a Győzike show, ami egy rendkívül speciális munka volt. Az a család úgy ahogy van, nagyon különleges hozzáállást igényelt. Nem profi színészek és a legtöbb dolog az ő életük alapján íródott. Amikor én belekerültem, akkor már kihullott mindenki, mert nem bírták. Nagyon megterhelő időszak volt. Nagyon sokat kellett forgatni és jól kellett tudni ezeket az embereket vezetni, érteni a nyelvüket, a határait. Végül az utolsó három évadot

már csak ketten csináltuk végig egy másik szerkesztővel. Rengeteget tanultam, nehéz lenne megfogalmazni szakmailag, hogy pontosan mit is. Türelmet, munkabírást, fegyelmet biztos. Az, hogy maga a Győzike show milyen műsor volt, ebből a nézőpontból teljesen részletkérdés. Nagyon sok szempontból haladtam meg magam akkor, pláne úgy, hogy akkoriban egyáltalán nem néztem tévét. Nem is volt tv-m.

Aztán jött a Celeb vagyok, ments ki innen!, aminek két évadát csináltam. Az elsőt, mint vágó. Az egy brutális gépezet volt. 24 óránként gyártottunk műsort, plusz az élő bejelentkezések, és tényleg kint voltunk a dzsungelben. Szó szerint. A szállásunk a semmi közepén volt. Éjszaka vágunk, hogy másnap adás legyen. Éjjel a dzsungelben a legkülönbözőbb állatok meg lepkék beterítették

az ablakokat, mert bent fény volt. A mosdóhoz egy hosszú folyosón át vezetett az út, miközben hatalmas gyíkok rohagáltak mellettünk. Ehhez is hozzá kellett szokni. Aztán jött a második évad és a pillanat, amit kérdeztl. Volt egy pont, amikor az egész produkció kezdett szétesni. Volt egy 160 fős stáb, akiknek a fele magyar volt, a fele argentin, akiket egy úgynevezett first AD kellett, hogy összefogjon. Ő az, aki mindenkit irányít, mindent megszervez és aki ebben az évadban nagyon nem vált be. Amikor már összeveszett mindenkivel, akkor Dani odajött hozzám és azt mondta, hogy vagy átveszem ezt a feladatot most, vagy ő hazamegy. First AD-nek lenni, egy ekkora stábnál, nagyon kemény. Minden alám tartozott, mindent át kellett látnom. Végül mindenki kibékült, mindenki boldog volt. Az egy igazán „AHA”

pillanat volt. Egy olyan panel, amit ma is nagyon jól használok, amikor különböző szakemberekkel, – akik egy előadás megvalósulásán dolgoznak – kell együttműködni és irányítani őket. Nagyon fontos, hogy hogyan kommunikálsz erőszakmentesen, úgy, hogy közben mindenki a maximumán dolgozzon, amiben aztán a végére időben és minőségben is összeáll egy produkció. Tehát igen, azt kell mondjam, hogy hatalmas rutint szereztem például ebben, azzal, hogy egy ekkora giga produkciót tartottam a kezemben, ami az akkori televíziózás legnagyobb költségvetésű műsora volt.

Ezek voltak a jó részek. A másik oldal viszont kiugrasztotta azt a bizonyos nyulat a bokorból. Az a kulturális érték, amit ezek a műsorok képviselnek, az egyszerűen felébresztette bennem, azt, hogy nekem nem ezzel kell foglalkoznom. Vissza kell térnem azokhoz a kulturális értékekhez, ízléshez amiben felnőttem és ami anno kinyitotta előttem a világot.

– Végre eljött a pillanat és rendező szak indult a Színművészeti Egyetemen, ahova azonnal fel is vettek Székely Gábor és Bodó Viktor osztályába...

– Az egyetem már az igazi megérkezés volt. Oda is titokban adtam be a felvételimet. Négy forduló volt. A negyedik egy egyhetes együttélés, ahol első éves színészek kerültek hozzánk, akiknek jeleneteket kellett rendeznünk. Ahogy elkezdtem a színészekkel dolgozni, abban a pillanatban eltűnt az idő és a kérdések, amik addig nyomasztottak. Hazaérkeztem. Egy olyan flow-ba tudtam bekapcsolódni, ami valószínűleg a lényege is a Földön való tartózkodásnak.

– Másodikos hallgatóként már rendezhettél, és ekkortól szinte egyenes volt az út a Katonába.

– Utólag visszanézve már igen, de akkor ezt nem így éltem meg.

A tanáraink eleinte nagyon figyeltek arra, hogy ne tegyenek közénk relációsjeleket. Nagyon koncentráltan csináltam végig az egyetemet, azt gondoltam, hogy itt van a pillanat amikor megmutathatom, amikor tanulhatok és rengeteg energiát tettem bele. Pályára állni fiatal rendezőként nagyon nehéz, bár már az egyetemen is nagyon sok szorongásra okot adó helyzettel találkoztam. Például amikor az első nyitott vizsgánk volt, kortárs orosz egyfelvonásosokat kellett rendezni. Eljött az utolsó nap a vizsga előtt, amikor a tanárok mindenkinél megállnak és hosszan beszélgetnek arról, hogy másnap délelőtt mit kellene még módosítani. Én voltam az utolsó előtti. Mikor odaért hozzám a Székely, meg a Bodó, megnézték és annyit mondtak, hogy a nézőteret magasabbra kellene, hogy tegyem, és azzal mentek tovább. Én ezt teljességgel úgy vettem, hogy el fognak tanácsolni. Úgy „olvastam”, hogy a többiekkel hosszan foglalkoznak, mert ott van mit és van miért, nekem pedig annyit mondanak, hogy tegyem magasabbra a nézőteret. Annyira rettegtem, hogy azon járt az agyam, mihez fogok kezdeni, ha nem leszek rendező, irány vissza Laoszba. Amikor viszont elkezdődött az előadás, ahol már láttam a nézői reakciókat, majd mikor megtörtént a kiértékelés, egyértelművé vált, hogy pont az ellenkezője történt annak, mint amit én gondoltam. Csak annyit nyertek volna, hogy a nézők jobban lássák az előadásomat. A Katonába kerülésem után pedig az első ilyen nagy szorongás a Nóra (*Henrik Ibsen: Nóra, szerk.*) közben volt. Az volt az első nagyszínpados munkám.

– Amivel még abban az évben meg is nyerted a POSZT-ot. Majd a következő és az azt követő munkáddal is a legjobb rendező díját. Nem száll el ilyenkor az ember? A tapasztalt idős, nagy rendezők nem néztek rád irigykedve onnantól?

– Az első évben a Nóráért, a következőben a Kaukázusi kétakórért,

aztán pedig a Platonovért kaptam meg a legjobb rendezőnek járó díjat. Bennem ez nagyon ellenkező hatást váltott ki. Persze, nyilván nagyon jólesik az embernek, ha díjat kap, ezt nem vitatom. Természetesen, mint bármelyik fiatal rendező, én is arra vágytam, hogy olyat tudjak csinálni, ami hozzám köthető, ami új, ami friss, és hogy a Nóra ennyire sikeres lett, az teremtett bennem némi nyugalmas, ebben a hatalmas szorongó halmazban. Sok olyan rendezői invenció volt, amiről eleinte fogalmam sem volt, hogy fog-e működni, vagy úgy működik-e majd, ahogy én szeretném. Aztán amikor láttam, hogy működik, az hatalmas öröm volt. Ugyanakkor bennem motoszkált az is, amit Székely Gábor mondott miután felhívtam nagy boldogan, hogy legjobb rendezést nyertem. Akkor ő azt mondta, hogy „hát jó, bárki tud egyszer félpályáról véletlenül gólt lőni. A kérdés az, hogy amúgy tud-e focizni.” Székely Gábornak nagyon sok jó mondata volt az életben. Ezek fontos és igaz mondatok. Tehát nem, kérdésedre visszatérve, nem hiszem, hogy elszálltam volna. Az, hogy irigység kitört-e, nem tudom. Színházon belül nem éreztem. A szakmán belül el tudom képzelni. Ne felejtjük el, hogy mindegyik díjnyertes előadásban fantasztikusak a színészi teljesítmények, ami egyértelműen megemeli az én munkám. Rengeteget tanultam a Katona színészeitől. Úgy érzem, hogy óriások vállán állok.

– **Meglepődél, amikor meglepődtél, hogy Barabás Botond azt szeretné, hogy rendezz Szolnokon? Ha jól tudom, Miskolcon kívül még nem rendeztél vidéken.**

– Nagyon meglepett, igen. Kiderült, hogy Csiszár (Csiszár Imre, művészeti vezető. - szerk.) látta az Othellót és nagyon tetszett neki.

Felhívott, találkoztunk és hosszasan beszélgettünk. Színházról, a szolnoki színházról és annak jövőjéről, majd felkért arra, hogy dolgozzak itt, amire én azt mondtam, hogy akárhogy is tologatom a dolgomat, erre nincs időm. Különösen azért, mert fontosnak tartom, hogy inkább kevesebb, de jobb előadást készítsék, mint több kevésbé jót. Imre nem akarta elfogadni ezt a választ. (nevet) Tovább beszélgettünk arról, hogy mit gondol a Szigligeti jövőjéről, és nagyon szimpatikus dolgokat mondott. Nem transzparenszerű mondatokat, mint a siker például, azokkal engem nem nagyon lehet meggyőzni, hanem valamiféle színházi- és munkaminőségéről, amik annyira bennem maradtak, hogy nem tudtam szabadulni tőlük. Aztán sikerült úgy megszerveznem az évadomat, hogy végül is elvállaltam.

– **Kitűnik a rendezéseidből, hogy mindig van egy ember vagy egy kapcsolat, vagy csak egy ideológia, amiből elindulsz a darab kapcsán és aktualizárod. A Sirály kapcsán mibe kapaszkodtál?**

– A Sirály, erősen szól generációk közti feszültségekről, ellentétekről, egy meglehetősen szélsőséges és bonyolult anya-fia kapcsolaton keresztül. Foglalkoztat, hogy a megérkezett művészek és a fiatal művészek kapcsolata és esélyei egymással szemben, hogyan alakulnak. Ennek szerintem van aktualitása a magyar színházi életben is, de amúgy az életben is. Tehát a fiatalok ambíciói és mondjuk az ő szüleik kiábrándultsága, vagy pozícióféltése, vagy esetenként kapzsisága, hogyan alakítja a fiatal sorsokat. Ezt egy nagyon aktuális dolognak tartom. Nem szeretném, ha ez egy úgynevezett bennfentes előadás lenne, azokat nem szeretem, amik valamiféle nagyon szakmai, vagy nagyon kevés ember számára rezonáló dologra reagálnak.

Szerintem azzal együtt, hogy ez a darab a színházról is szól, mégis szól mindenkihez, mert a benne végbenő emberi játszmák egyetemesek.

– **Mekkora kihívás számodra, hogy nem „klasszikus” színházi keretek között kell dolgoznod? Az nem titok már, hogy meg fog változni a tér az Aba-Novákban. A színpad tere és a nézőtér is.**

– Számomra most már nem fontos, hogy nem a színház épületében mutatjuk be a darabot. Eleinte az volt. Jó lett volna, ha összejön, de a darabban és a számomra fontos mondanivalójában, ez teljesen lényegtelen. Amikor kiderült, hogy nem fog összejönni, azért voltam bajban, mert egy csomó dolgot, amit kitaláltam, az valami olyan típusú eseményhez kapcsolódott, mint egy színház átadása. Az darab egy része a színházról szól, meg az színházi alkotásról. Ehhez a műhöz szerintem szükségeltetik valami alapvetően nagy rendezői gesztus, ami egy hagyományos színház-nézőtér felállásban nehezen megvalósítható. Ezért volt fontos, hogy a terek kialakításánál is valami újszerűre törekedjek. A nézőtérén játszódik az előadás, és két oldalról fogják nézni, ami alapvetően rendezéstechnikai kihívás, nézőként pedig érdekesség, mert kis túlzással egy másik előadást lát, aki az egyik oldalon ül, és egy másikat, aki a másikon. Itt forradalmár fiatalokról van szó, akik mindent fel akarnak forgatni, akik újat akarnak, mást akarnak és akiket ugyan nem biztos, hogy mindig lehet érteni, de lássuk be, hogy a világot az viszi előre és vitte mindig is, hogy az újabb és újabb generációk meghódítják, legyőzik, meghaladják és tovább gondolják azt, amit megörökölnek. Én is azt éreztem, hogy nekem alapvetően, a művelődési házat, amit „megörököltem” kell, hogy „felforgassam”.

– **Sikerült ilyen rövid idő alatt megismerni a társulatot?**

– Igyekeztem készülni. Megnéztem DVD-eket és ami fellelhető volt interneten. Olvasgattam a színészekről. Nagyon jól érzem magam és a színészekről is nagyon pozitívan tudok beszélni. Nagyon nyitottak rám és felkészültek. Foglalkoztatja őket, hogy kik ezek az alakok, nagyon sok ajánlattal és színészi megoldással jönnek. Én ezt szeretem. Nem szeretek diktatórikusan viselkedni, különösen nem egy Csehovnál, amiben nagyon nagy szükség van arra, hogy ezek a figurák belőlük szólaljanak meg. Én magam is úgy álltam ehhez az egészhez, hogy belőlük fogalmazva szeretném ezeket az alakokat kibontani és hiszem, hogy ők ezt megérették, vagy megértették, ezért nagyon jó tempóban tudunk haladni. Mondjuk én mindig szorongok, hogy tudok-e eleget próbálni.

– **Úgy tudom, hogy a tetoválásaid egy-egy ikonikus előadásodat szimbolizálják. El tudod képzelni, hogy lesz majd egy Sirály tetoválásod?**

– Igen. Abszolút el tudom képzelni. Talán már a bemutató után.

– **A baráti köröd kikből tevődik össze? Vannak civil barátaid? Amikor velük vagy, ki tudod kapcsolni a színházat?**

– Az ember, ha színházban dolgozik, akkor van egy olyan érzete, hogy állandóan közösségben van, ami nem csak a munkát öleli fel, hanem közben óhatatlanul megismerjük egymás életét is, hiszen olyan sok az együtt töltött idő, és sok személyes témákat vitathatunk meg a darabokon keresztül. De vannak civil barátaim is. Nem sok, de van egy-kettő. Nagyon nehezen kapcsolok ki, állan-

dóan kattog az agyam, főleg éjszaka, ezért hatalmas szükségem van rá, hogy az életemnek legyen egy olyan része, akár a családomon belül is, aminek abszolút semmi köze a színházhoz. Jól esik olyan emberek között lenni, akiknek több közük van az élethez, mint nekem. (nevet)

– **Hogy látod magad 5 év múlva? Van valami olyan vágyad színházon belül, vagy kívül, amit mindenképpen szeretnél elérni?**

– Rezidens rendezője lettem a Torinói Nemzeti Színháznak, ami azt jelenti, hogy a következő négy évben minden évben csinálnom kell ott egy előadást, meg van egy osztórák színház is, ahol dolgozom. Tehát elindult egy európai irány, ami már egy másik porondon való megméretetés. Izgalmas, hogy mi fog kisülni belőle. A Katona művészeti tanácsában is benne vagyok, ami szintén egy izgalmas feladat.

– **Akár azt is el tudod képzelni, hogy egyszer színházat vezess?**

– Sok mindent el tudok képzelni. Az biztos, hogy elkezdett az is foglalkoztatni, hogy ne csak egy-egy rendezéssel, és az azon belüli történésekkel foglalkozzak, hanem egy társulatnak az életével és a színház feladatával komplexebb módon. Elképzelhetőnek tartom, hogy előbb-utóbb vezethet ilyen irányokba is az utam, de a művészeti tanácsban lefolyó beszélgetések egyelőre elégséges terepnek bizonyulnak ilyen típusú gondolatok megélésére.

– **A veled készült beszélgetések végén mindig felmerül a magánéleted. Ebből én mindösszesen annyira vagyok kíváncsi, hogy boldog vagy?**

– Leírhatatlanul.

Őszi szonáta

Pataki András rendező a két női főszereplővel, Györgyi Annával és Pertics Villővel beszélgetett a darab kapcsán a szolnoki bemutatóról.

Pataki András: Villő! Mióta vagy Szolnokon és hogy érzed magad?

Pertics Villő: Ez a második évadom. Nagyon szeretek itt lenni. Mióta Szolnokra kerültem teljesen új ember lettem. Régebben sokkal görcsösebb voltam, de most minden lecsillapodott bennem. Nagyon kedvesek a kollégák, nagyon jó feladatokat kapok.

Pataki András: Kicszeréldtél?

Pertics Villő: Igen. Anyáék is mondták, hogy amióta itt vagyok, sokkal kedvesebb vagyok velük. (nevet)

Pataki András: Anna, te voltál már Szolnokon?

Györgyi Anna: Igen voltam, még Schwajda György ideje alatt. Játsoztam az Uri muriban és a Jég-hegyek lovagjában. Mindkettőt Bereményi Géza rendezte.

Pataki András: Számotokra mit jelent ez a mű? Láttátok a filmet? Milyen ehhez hozzáfogni?

Pertics Villő: Én régen láttam a filmet, anyukámmal. Sok Bergman filmet megnéztem velem, mert ő nagyon szereti, de én akkor még semmit sem értettem belőle, túl éretlen voltam. Nem is emlékeztem már a történetre. Amikor megtudtam, hogy ebben a darabban játszom majd, akkor egy ültő helyemben elolvastam a művet és már előre izgultam, mert ez egy hatalmas anyag rengeteg szöveggel, óriási szerep, de nagyon örülök neki.

Györgyi Anna: Én is nagyon-nagyon rég láttam a filmet, nem néztem újra, nem láttam belőle feldolgozást sem, de én is elolvastam próbakedzés előtt... és hát mit mondhatnék erről? Csodálatos. Tulajdonképpen Bergman ebben saját magát írja le, az összes szereplő ő. Nekem a téma is nagyon fontos, mivel két lányom van és még él az édesanyám is. Nagyon örülök, hogy megkaptam ezt a lehetőséget. Egy színésznek rengeteg olyan szerepe van, amit megcsinál, mert kötelező, de vannak olyan munkák, amiket még ingyen is elvállalna. A próbákon most is előttenek érzések, gondolatok futkároznak az agyamban és a szívemben., és ez annyira jó, úgy szeretem. Utoljára talán a Vágy villamosa volt olyan szerep, amikor ott egy alagút, állok előtte, iszonyatosan félek tőle, de nagyon-nagyon várom és izgat. Ezek összetett és kiszámíthatatlan érzések, ahogy az út is az, amín végig kell menni. Olyan sok impulzus ér Villőtől és általad is András, hogy ezért az élvezetért csodálatos ez a munka.

Pataki András: Milyen ez a Charlotte, amit most kezdesz megtölteni étellel?

Györgyi Anna: Én magam, mint ember, mint nő alajáraton egy Eva vagyok. A magányról disszertációt tudnék írni. Viszont azokat a kapcsolókat, amik működtetnek egy nőt, – például az élethazugságokról – azokról sokat tapasztaltam. Próbálok magam gyerekkorom óta

tanítani, vagy gyógyítani. Amikor Villőre nézek, azt látom, hogy még külsőre is hasonlítunk egy kicsit. Sokszor látom benne magam, pedig majdnem háromszor annyi idős vagyok. Én minden szerepemet úgy próbálok, hogy ha bármilyen szörnyeteg is a karakterem, (bár erről itt szó sincs) megpróbálok megszeretni. Most nagyon megszerettem ezt a nőt. Nagyon-nagyon sajnálom, úgy

megölelném és elringanám őt, mint egy kisbabát.

Pataki András: És te, Villő, neked milyen az Evád?

Pertics Villő: Éva egy zárkózott, szorongó, szeretethiányos lány, akit rengeteg gyermekkori sérelem ért, és minden erejével azon dolgozik, hogy ezeket a sebeket be tudja gyógyítani, és tovább tudjon haladni a kívánt boldogság felé. A darab végén kiderül, hogy ez sikerül e neki... Én is inkább Éva „típus” vagyok, mint Charlotte.

Pataki András: Amikor elképzelték az előadást, akkor, hogy látjátok a nézőteret? Mit fog ehhez szólni a néző? Ha becsukod a szemed, mit látsz?

Györgyi Anna: Egy háromszöget látok, ugyanúgy, mint egy szerelmi történetben. Mindenki volt már megcsalt fél és volt már szerető, vagy aki a háromszöveget tartotta. Mindenki megtalálja a maga szerepét. A szeretetvágy és a szeretetvágy minden emberben benne van. Ez az alapja mindennek. Mindenki eszik a szeretetért. Lehet, hogy van, aki úgy csinál, mintha nem érdekelné, de alajáraton ez mindannyiunk mozgatórugója: hogy szeressenek.

Pataki András: És neked Villő? Te, hogy képzeld el a fiatal nézőket, ha lesznek?

Pertics Villő: Ezen már én is gondolkodtam, hiszen jönnek majd az osztálytársaim az előadásra. Azt tapasztaltam magamon is, hogy ebben a felgyorsult világban, én is úgy élem az életem, hogy pörgök, belekezek ebbe, megunom azt, ide kapok, oda kapok, nehéz lekötni a figyelmet. De úgy gondolom, hogy ez az előadás talán be fogja rántani a fiatalokat is. Szerintem Mindenki megtalálja magában a Charlotte-okat és az Evákat.

Györgyi Anna: ...A fiatalok..., igaz, hogy ez részben egy lassú történet, de szinte krimiszerűen van felépítve. Úgy bontja le, mint egy gombolyagot, ami nagyon izgalmas annak, akit érdekelnek az ilyen lelki finomságok.

Pataki András: Mindkettőtökhöz már csak egy kérdés: én a magam részéről úgy látom, hogy ez két remek színésznő találkozása két generációból. Egy húron kell tudnotok pendülni. Előtte az utódhangulat jut néha eszembe a próbák során. Hogy jöttök ki egymással? Milyen köztetek a munkakapcsolat?

Györgyi Anna: Amikor az elején beszélgettünk Villő mondta az öltözőben, hogy izgul... amire azt válaszoltam, hogy én ugyan olyan béna vagyok és mindketten a nulláról indulunk. Semmilyen prekoncepció ne legyen velem kapcsolatban, mert én is egy kezdő színésznő vagyok minden munkámban, és izgulok is. Mi ketten ugyanarról a rajtvonalról indulunk, én semmivel sem előbb. Annyi a különbség, hogy én többet éltem és többet tapasztaltam. Ezt megbeszéltük. Ő egy csodálatos ifjú színésznő, nagyon megszerettem.

Pataki András: Villő?

Pertics Villő: Igen, eleinte nagyon izgultam, megfélemlési kényszerem volt, de Anna rengeteget segített és lazított rajtam. Nagyon inspiráló velem együtt dolgozni. Hamar, és könnyen ráhangolódtam. Felnézek Annára, és próbálok tőle minél több dolgot ellesni.

Györgyi Anna: András, rólad nem kellene valamit?

Pataki András: Nem, én csak háttérben vagyok. Kívánok nektek nagyon-nagyon sok boldog nagy-pályás labdarúgást ezzel a darabbal! Nagyon remélem, hogy szép sikere lesz és sokáig játszátok.

Továbbra is előre egy változó világban

A Lisys-Project Kft. ügyvezetője Böröcz Sándor ebben az interjúban most nem elsősorban a cége sikereiről számolt be, hanem azokról az általánosabb kérdésekről osztotta meg velünk gondolatait, amik nem csak, mint cégvezető, de mint az összefüggéseket is átlátó ember fogalmazódtak meg benne.

– *Kezdjük egy kis gazdasági vonatkozással. Önök részben a kulturális szektorban működnek, a kibontakozó gazdasági recesszió mennyire fogja visszafogni ezt a területet?*

– Ebbe pillanatnyilag még nehéz belelátni, ez a döntés nagyrészt a politikai vezetőink kezében van. Ha úgy gondolják, hogy a kultúra működtetése fontos érdek, akkor erre a célra véleményem szerint fognak tudni fedezetet biztosítani. A működéshez elengedhetetlen a területen meglévő intézmények szinten tartása is, aminek a része a technikai és felújítási állagmegőrzés is.

Ilyen felújítások most is tervben vannak és folynak is, azonban azt is látni kell, hogy az előzetes költségbecslések, amik a korábban elkészült beruházások megvalósulási költségein alapulnak, azok ma már sajnos egyáltalán nem tarthatók. Nem véletlenül kell ráemelni támogatást a most futó beruházásokra is, hiszen az árak olyan mértékben emelkedtek meg, amit tényleg nagyon nehéz követni. Mára oda jutottunk, hogy az építőiparban napi árak vannak, s ezt az árat holnap, holnapután már nem garantálja a kereskedő.

– *Ez az euro árfolyamának a változása miatt van így?*

– Kis részben igen, de alapvetően nem, ez a világszerte jelentkező bizonytalanság sokkal inkább köszönhető a Covid járvány utóhatásának. A pandémia idején leálltak a termelési láncok, a raktárakból kifogytak a készletek. A termelés újraindítása pedig nem mehet egyik napról a másikra, időnek kell eltelnie, amíg megint mozgásba lendül, felfut. Emellett sok cég – félve a hiánytól – megpróbál tartalékolni, akár több évre előre is bevásárol magának, de ez egyben azt is jelenti, hogy emiatt más cégeknek alapanyag vagy alkatrész hiány miatt le kell állnia.

A drágulás tehát nem az előállítási költségek emelkedése, hanem a kereslet-kínálat felborulása miatt indult meg. Ha valami hiánycikk, akkor az a kereskedő, aki készletekkel rendelkezik belőle, szinte szabadon szabja meg az árait.

– *Ennek a következményei Önöknél hogyan jelentkeznek?*

– Sajnos ma már ott tartunk, hogy míg a járvány előtt szinte minden terméket egy hónapon belül le tudtak szállítani a részünkre – akár

raktárból akár új gyártással – ma a szállítási határidők nem csak meghosszabbodtak, de ezek az elnyújtott idők is teljesen bizonytalanná, esetlegessé váltak. Így pedig nekünk is nagyon nehéz tervezni, bevállalni valamit a megrendelőink felé.

Egy valós példát említve, az egyik európai partnerünknek mindegyik európai partnerünknek mindegyike megvan a fényvetőikhez, ezek össze vannak állítva, egyedül az üveglencse – ez nem a legfontosabb, de mindenképpen nélkülözhetetlen alkatrész – hiányzik belőlük. Az ő beszállítója hét hónapra vállalta a leszállítást, így mi sem remélhetünk ennél hamarabbi szállítást.

Egyszóval nagyon felborult az üzleti világ, ha valaki valamihez hozzá tud jutni, akkor bőven – majdhogy pánikszerűen – bevásárol, amivel tovább gerjeszti a hullámszerűen megjelenő problémákat. Véleményem szerint ezek a hullámok nagyon lassan fognak elülni, de bizunk benne, hogy egyszer minden visszaáll a normális kerékvágásba.

A mi projektjeink zömmel közbeszerzésen alapulnak, szigorúan megszabott határidőre kell átadnunk őket. Ilyen általános világhelyzetben azonban mi is csak a szerződéseink végén lévő – amit korábban soha nem vettünk elő – vis major pontra tudunk hivatkozni. Két alkalommal volt erre szükség, de szerencsére a megrendelő partnerek – persze alátámasztottuk a külföldi beszállítóinktól kapott nyilatkozatokkal, amiben elismerik a szállítási késedelmüket – megértők voltak és elfogadták a helyzetet.

De ráadásul a mi színházi területünk nagyon speciális, itt meghirdetjük, mondjuk a nyitás időpontját, le szerződnek a meghívott előadókkal, eladják a jegyeket, minden készen áll – s mi önhibánkon kívül nem tudjuk biztosítani a megrendelt technikat. Ekkor végső megoldásként lehet ugyan bérelni, de ennek is vannak költségei, amit esetleg nekünk kell állni, s így lehet, hogy az egész ügyön nemhogy hasznunk lenne, de még bukunk is rajta – mind erkölcsileg, mind anyagilag.

Amikor tehát azt mondom nehéz időket élünk, sok nehézséggel kell szembenéznünk, akkor annak van alapja.

– *Ha a nehézségeknél tartunk, ez érződött a múlt év üzleti vonatkozásában is?*

– Úgy érzem jó évet zártunk, s ez annak is köszönhető, hogy a kormányzat – nagyon helyesen – nem állította le sem a kulturális, sem az egyéb beruházásokat a pandémia ellenére sem. Az építőipar – egy nagyon rövid időszaktól eltekintve – folyamatosan működött az elmúlt két évben is, ha volt is leállítás, az a magánszektorban történt meg.

Ami problémás terület az a rendezvényszervezés technikai háttere – amihez mi is sok szállal kötődünk

– ez gyakorlatilag teljesen lenullázódott. A kis- és közepes fesztiválok még csak-csak meg lehetett tartani, viszont a nagy rendezvények a járvány következtében – teljesen megértve és elfogadva a korlátozásokat – egytől-egyig elmaradtak. Ezeknek a bevételei hiányoznak ezen cégek üzleti terveiből, sok alkalmazottjukat el kellett bocsátaniuk – ők elsősorban az építőiparban találtak munkát – és visszahozni nagyon nehéz lesz őket.

De azért optimistán nézünk a jövőbe, szerencsére az már most látható, hogy a lesznek olyan beruházások, amikre mi is pályázhatunk majd, s ezek sikeressége esetén ezekben mi is részt tudunk majd venni.

– *Abhoz, hogy sikeresek legyenek a pályázatokon megfelelő szakértelemmel kell rendelkezniük. Önöknek mi az erősségük?*

– Mi alapvetően a fény oldaláról indultunk, de ma már látjuk, hogy több lábon kell állnunk, ez a több lábon állás úgy érzem minden vállalkozás esetén előnyös. Ha azonban portfóliónkat bővítve egy új területen akarunk megjelenni újoncként, az komoly kihívásokat is tartogat a számunkra. Sok plusz energiát kell mozgósítanunk az újszerű feladatokhoz, s ki kell építenünk azt a kapcsolatrendszert, ami később a megrendeléseket hozhatja majd a számunkra. Egy adott iparágban belül piaci pozíciókat megszerezni – hiszen most már ugyanannak a tartanak az elosztásáért többen is küzdenek – azt is jelenti, hogy valaki más kárára jutunk megbízásokhoz, de az üzleti világban tudjuk, hogy a terjeszkedésért komoly harcot kell mindenkinek megvívnia.

– *A több lábon állás stabilitást ad, hogyan néz ki az Önök portfóliója?*

– Nálunk a hangtechnika és a fénytechnika külön ágazat ez egyértelmű, viszont a fénytechnika még további részekre oszlik. Van külön egy előadó-művészeti fényrendszerrel, valamint egy építészeti világlátással foglalkozó csapatunk. Sőt az építészeti is van egy zömmel belső térre és egy zömmel külső térre koncentrált szekciója.

Az előadói részlegben van benne a színházi fény- és hangtechnika is, ez a területünk hozta a tavalyi évben is a bevételeink nagyobb részét.

– *Abhoz, hogy egy technikai cég sikeres legyen, naprakésznek kell lennie az újdonságokban is. Lát olyan dolgot, ami alapjaiban változtathatná meg ezt a színháztechnikai világot?*

– Az elmúlt húsz év legnagyobb forradalmát a LED technika vitte végbe, de újabban megjelentek biztató kísérletezések a lézer alapú fényvetők terén is. Ez a fizikai fénykeltését

tekintve hasonló a LED-hez, de mégsem teljesen ugyanaz, hiszen itt nagy teljesítményű, koncentrált fénykeltésről van szó. A lényege, hogy kis fénykeltő felületen rendkívül nagy intenzitású, párhuzamos, koncentrált sugarakat tud létrehozni, erre a LED szórta fénye nem képes. Ez a fejlesztés lehet egy olyan irány, ami tovább finomíthatja a LED alapú világlátástechnikát, azonban nem gondolom, hogy akár középtávon olyan árszinten és tömegben tudna megjelenni, ami nagymértékben befolyásolná ennek az iparágban az alapvető fejlesztési irányait.

A másik lehetséges irány az organikus LED, amit egyelőre zömmel telefonokban és képfalkotó eszközökben használunk, ezek ma még világitásra csak nagyon korlátozottan használhatók, de ezen a területen is folynak a fejlesztések, s lehet, hogy ez lesz majd a jövő egyik útja a világlátástechnikában.

Összegezve a fentiek, olyan két évtizede történt egy nagy áttörés a LED-ekkel, a gyártók ezt a technológiát finomítják, csiszolják. Egyre jobbak lesznek a LED-ek, egyre jobb lesz a színvisszaadásuk, sőt összességében egyre olcsóbbak is lesznek a fejlesztések által.

A hangtechnika területén az analógról a digitálisra való áttérés volt egyfajta forradalom, itt a váltásokat alapvetően a digitális eszközök fejlődése jelenti.

– *Ilyen fejlődés mellett, ha ma vesz egy színház egy LED-es eszközt, az mennyi ideig maradhat korszerű?*

– Amikor 2000 környékén megjelent a már világitásra is alkalmas LED, évenként jöttek az új és újabb termékek, akkor még nagyon gyors volt a technikai amortizációjuk. Szerencsére megfigyelhető egyfajta lassulás a LED generációváltásoknál, ami megkönnyíti az élettartamok megnyújtását egy-egy termék esetében. Most is van a portfóliónkban olyan termék, ami még meglehetősen korszerűnek tekinthető, annak ellenére, hogy 7-8 éve jelent meg a

piacon. A ma piacra került és megvásárolt LED fényvető is várhatóan sokáig – 6-8 évig - korszerű marad, de ezen felül működni akár 10-15 évig is gond nélkül fog.

– *Az újdonságok nagyon sokszor a szakkiallításokon jelennek meg. A pandémia gyengülésével ezek a rendezvények újra fognak vajon éledni?*

– A nemzetközilek már elindultak, s ha nem jön közbe semmilyen újabb járvány hullám, akkor a PRO Light & Sound áprilisban, Frankfurtban megrendezésre kerül, oda mi is kimegyünk. Egy másik nagy kiállítás az ISE – most már Barcelonába költözött Amszterdam helyett –, melyet az év elején tartottak volna, viszont eltolták májusra. Ez tematikájában elsősorban a rendszerintegrációkra koncentrált, de jelen van a professzionális fény- és hangtechnika is. A nagy kiállítások egyébként nem csak azért fontosak, mert megismerkedünk az újdonságokkal, személyes ismeretéseket ápolunk, de a látogatásuk egyfajta inspirációt is ad, kiszakít a napi, kicsit egyhangú munkából.

– *Mint mondta, egy kiállítás nem csak az újdonságokról szól, hanem a személyes kapcsolatok felvételéről is, amik az utóbbi időkben elmaradtak. Hiányoznak ezek Önnek?*

– A válasz nem egyértelmű, azt mondhatnám, igen is meg nem is. A két év alatt megtanultunk együtt élni az online térrel, s ez jót tett a környezetünk és a Föld védelme érdekében is. Nem nagyon bánom, hogy nem repdesünk keresztül-kasul a világban, és nem szállunk meg drága pénzen szállodákban.

Ahogy a munkahelyeken is kialakulni látszik egyfajta hibrid munkavégzés a személyes jelenlét és a home office megosztásában, úgy kellene ésszerű határokat szabni, megtalálni a normális egyensúlyt a személyes- és az online üzleti kapcsolatok között.

Tölgyesi Tibor

"Egy dolog hat a közönségre: az őszinteség!"

Az Imposztor – József Attila Színház

Őszinte és közben rengeteg érzelmet közvetít a József Attila Színház értékformáló lendülete, melynek irányvonala, eszméje évek óta töretlen. Idei bemutatóik is teltházak – mi a közönség pedig egyre jobban érezzük és értjük a mély gyökereket vert színi eszmeiséget.

Igen. Mert van, létezik és hétről-hétre minden darabban éreztetik a színészek, és közben elgondolkodtatnak; szerepeik és valós egyéniségük által. Ez az üzenet pedig mindenkit a saját lelkületében, az életében történetek által formál, inspirál.

A Portugál után a napokban került bemutatásra; Az Imposztor, Spiró György drámája, melyet Bagó Bertalan vitt színpadra. Különlegessége, hogy az imposztor szerepében Benedek Miklóst láthatjuk, Boguslawski megformálóját. Az ő jelenléte érezhetően mássá teszi a léggözt és magát a játékot. Él az a tisztelet és nagyság, melyet színész kollégái szavak nélkül árasztanak felé. Kimondatlanul végigkíséri a darabot, s közben így szólítja meg a nézőt.

A történet szerint Boguslawski megfáradt, pályája alkonyán lévő nagy színészegyéniség, aki elvállal ugyan egy Tartuffe-vendéjátékot az orosz megszállás alatt lévő lengyel népességű város, Vilna színházában, de már nincsenek művészi céljai a szereppel, csupán üzleti vállalkozásnak tekintti azt. Azonban, ahogy elkezdik próbálni a Tartuffe-öt, a Mester feltámad, s egyre több meglepetést okoz a többieknek.

A színészi játék sem szokványos, hiszen egy darabot láthatunk a darabban. A színészek szinte végig színpadon vannak, s miközben a szerepüket játsszák, abban újabb szerepet formálnak meg.

Nemcsak Károly igazgató szintén a színházigazgató Każyński direktort alakítja a színpadon. A bemutató előtt így vallott:

– Ez a darab egy új impulzust ad társulatunk számára. Benedek Miklós vendég szereplése megtisztelő, ez a szerep rá van írva – ha lehet így fogalmazni. Az egész életpályája feljogosítja őt erre a szerepre. Nagyon

izgalmas együtt lenni és ennyien játszani egyszerre. Nincs olyan színház, ahol ne lennének bármilyen természetű gondok, éppen mikor mi erősödik fel. Ez az élettel jár. Szomorú tény a háború, amely "aláérkezett" a darabnak. Mindezt összegezve a színházi élet is bemutatásra kerül, amely ha bármi is történik, mindig erős egységet alkot a végére. Sok réteget tudunk lebontani erről a darab-

ról, ami azt jelenti, hogy életek, érzelmek, értékek, és maga a morál sok kérdést felvet és példát állít elénk.

De vajon mire is ébreszt rá? Felelősek vagyunk egymásért még akkor is, ha a körülmények nem mindig teszik ezt lehetővé. Ma már talán a kötelek nem olyan erősek, de lehetnének ha tennénk érte. A szavak akkor nyernek súlyt, ha a tettek megerősítik azokat.

Benedek Miklós mindenki számára egy tanító. Egy példakép, akiről nem feledkeznek el, akire figyelnek és akit tisztelnek személyiségéért, munkájáért.

Pikali Gerda különlegesnek nevezte, hogy a színpadon olyan nagy tanítókkal lehetett együtt, akik dicsfényében jó volt megmártózni, akik szavaira jó volt figyelni. Eleganciát, nyugalmat, türelmet árasztanak -

mint mondja - és ez végig kísérte a próbákat is.

A színpadon az elvágódó, ám mindenki által "közismert" színésznőt, Kamińska szerepét formálja meg, akinek rajongását nem kellett játszania, hiszen ezt valójában is érezte. A közvetlen, kedves és maga is alázatos színésznő mesélt arról is, hogyan hatott rá a darab.

– Én egy vidéki lány vagyok Hódmezővásárhelyről, és hálás vagyok hogy sok álom teljesülhetett, többek között ennek a darabnak a létrejötte is. Persze zavarban is voltam eleinte, hogy vajon meg tudok-e felelni. Mindenki egyenrangú partnerként kezelt, tényleg csodálatos folyamat volt ezt létrehozni. Mi önmagunkat játszuk, hiszen a színházunk is társulat lett, valójában ez is megjelenik a színpadon. Nagyon jó csapat, a valóságban is szeretjük egymást, összetartóak vagyunk, mindent meg tudunk beszélni. Nincs jelen a rosszindulat, ami szerintem óriási dolog egy közösségben. Segítjük egymást, örülünk a másik sikerének. Szerencsések vagyunk. Korábban lett volna a bemutató, de a járvány miatt tolódt. Teljesen átródott ezáltal a jelentősége is, hiszen még aktuálisabb lett.

Emberi magatartás, egymás segítése, egy közösség, melynek tagjai más-más személyiséggel, háttérrel és feladatkörrel rendelkeznek. Tanítók és példaképek a mindennapokban, kik eleganciára és alázatra nevelnek. Talán a legfontosabb magatartási formák közé tartozik mindez. Nélkülük nincs közösség, nincs egység. Sokszor egy pillanatnyi figyelem segít jobban megérteni a másikat, s ezáltal önmagunkat is erősebbé tenni. Egész létünk és életünk egy tanulási-tanítási folyamat, mely másokra hatással van.

Egy harangot formálunk, s közben másokat is harangöntésre inspirálunk. Ha egyszer a távolból felismerik majd a hangját, tudják és emlékeznek ránk, hiszen egy tiszta hang végigkíséri az ember életét: ez az őszinteség...

Torday Henrietta

Az Újvilág Passió köré épített családi napok

a Kecskeméti Nemzeti Színházban

A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház az évadvegi premiereket követően további izgalmas programokkal várja közönségét. A nyárkezdeti családi napok keretein belül újra látható lesz az Újvilág Passió című passiójáték, emellett többek közt művészettörténeti előadással, táncelőadással, kiállítással és tánccházal is készül a teátrum.

A Kecskeméti Nemzeti Színház hagyományteremtő szándékkal hozta létre az Újvilág Passió című produkciót 2012-ben, Cseke Péter és Kocsis L. Mihály szövegkönyve alapján. Az elsősorban az Evangéliumra támaszkodó előadás új köntösbe bújtatva meséli el a mindannyiunk által ismert történetet, valamint tanítja és hirdeti Krisztus legfontosabb üzenetét, a szeretetet.

Az elmúlt években az ország minden pontjáról, továbbá a ha-

táron túlról is rendkívül kedvező visszajelzések érkeztek az előadásról, amelyek megerősítették az alkotókat abban, hogy különleges értéket hoztak létre. Éppen ezért, valamint a küldetésstudatból fakadóan, a teátrum idén újra műsorra tűzte az előadást, amelynek bemutatójára ezúttal egy kibővített programsorozat keretein belül kerül majd sor.

A családi napokká bővült rendezvényen az érdeklődőket a színházi előadás mellett néptáncbemutató, kiállítás, művészettörténeti előadás, versmondó-találkozó, tánccház, valamint koncert várja.

Az esemény nyitóprogramjaként, június 3-án 11 órakor Pünkösdi Versmondó Találkozóra kerül sor a Kelemen László Kamaraszínházban. A zsűri tagjai Tóth Kata dramaturg, valamint Szegvári Júlia és Hegedűs Zoltán színművészek.

Ifj. Gyergyádesz László művészettörténész rendezésében már jóval az esemény előtt látható lesz a „Piros vérrel virágozik, Szentlélekkel illatozik” című tematikus válogatás, amely a Kecskeméti Katona József Múzeum Kortárs Keresztény Ikonográfiai Biennáléhoz kapcsolódó, 520 tételt számláló, országsszerte 15 kiállítást megélt gyűjteményéből mutat meg egy válogatást. A kiállított anyaghoz, valamint a színházi előadáshoz kapcsolódva egy vetített képes művészettörténeti előadást is tart a teátrum június 3-án 16 órakor, Keresztre feszítés, stációk, passiójátékok a késő középkori művészetben címen, ifj. Gyergyádesz László vezetésével.

Ezt követi június 3-án este 19:30-kor az Újvilág Passió című előadás a kecskeméti Szentháromság piarista plébániatemplomban, ahol a főbb szerepekben Koltai-

Nagy Balázs, Pál Attila, Ferenc Bálint, Hegedűs Zoltán, Hajdú Melinda, Fazakas Géza, Zayzon Zsolt, Körtvélyessy Zsolt és Sirkó László lesz látható. Az előadást követően a kecskeméti Romkert ad majd teret az egyházi könnyűzenét játszó Barátok Együttes szabadtéri koncertjének.

Június 4-én 11 órakor a Leskowsky Hangszergyűjteményben közös zenélésre és hangszerbemutatóra hívja az érdeklődőket Szilágyi Áron, 14:30-kor pedig ismét az Újvilág Passiót láthatja a közönség a Szentháromság piarista plébániatemplomban.

Az előadás után a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház színpadán folytatódik a programsorozat, méghozzá a Kecskeméti Táncegyüttes Az Alföld című műsorával. A produkció valamennyi korosztály számára értékes kikapcsolódást biztosít majd, felidézve

a pünkösdi hagyományokat. Az előadásban közreműködik Inoka Győző és barátai.

A családi napokat a Pünkösdi Táncház zárja majd a Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központban, amely a táncoktatás és az élő zene mellett fergeteges hangulattal várja az érdeklődőket. A táncoktatást a Kecskeméti Táncegyüttes két tagja, Böde István Gábor és Böde-Harkai Csilla tartja, a zenét Inoka Győző és barátai biztosítják.

A kétnapos programsorozat ideje alatt minden korosztály talál kedvére valót, a változatos helyszínek pedig biztosítják, hogy a látogatók széleskörű betekintést nyerjenek Kecskemét gazdag kulturális életébe, valamint a keresztény értékek sokszínű világába.

Az Újvilág Passió családi napok az NKA támogatásával valósul meg.

Évadot hirdetett a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház

Még javában zajlik a 125. ünnepi évad a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színházban, mégis a teátrum kreatív energiáinak egy részét átcsoportosítva már a következő évadára is aktívan készül, ki is hirdették, milyen produciókkal várják a közönséget a 2022/23-as színházi szezonban.

„Ugyan a színház 'az itt és most' művészete, mégis elengedhetetlenül fontos, hogy a művészeti vezetés mindig nagy odafigyeléssel tervezzen előre. Ezt a munkát a jövő évad

tekintetében a vezető társaimmal elvégeztük” – jelentette be Cseke Péter direktor úr. „Nagyszerű, sikerekkel teli évad ez a mostani, amelyben sikerült visszacsábítanunk a nézőnket a hosszú, színház nélkül töltött idő után. Reméljük, az előttünk álló évadban még az ideai sikereket is sikerül túlszárnyalni, és még több valódi találkozásnak, közös pillanatnak örülhetünk.”

Hozzátette, a nemzeti színházi lét immár nem szokatlan a társulat számára: „Nem lepődik már meg sen-

ki, hogy az évadunkban operát játszunk, hogy önálló balettbemutatót tartunk, vagy hogy nem kevesebb, mint 12 premierünk lesz.”

A 12 új előadás között nagyon változatos műfajokat találunk majd a nézők a zenés és prózai palettáról egyaránt válogatva, így bizonyára mindenki megtalálja a hozzá legközelebb állót.

Az új évadban a szlogent Petőfi Sándor egyik Kecskeméten keletkezett verséből vették, reflektálva a Petőfi-émlékvé.

„A színpad célja nagy,
A színpad célja szent”

Petőfi: Az első dal
Kecskemét,
1843. március 5-e előtt

Szente Vajk főrendező néhány előadásról már bővebb információkat is megosztott. Kiderült például, hogy az első nagyszínházi bemutató, a Jókai Mór regénye alapján készülő Kőszívű című musical egyik főszereplője Polyák Lilla lesz, akit a nagy sikert aratott Elisabeth című musicalben ebben az évadban is láthatott a kecskeméti közönség.

„Nagyon boldog vagyok, hogy a következő évadban ismét lehetőségem lesz Kecskeméten szerepelni” – kezdte a színésznő. „Baradlayné szerepét alakítom majd, amely egy csodálatos feladat. Kedvelem a harcos anya karaktereket, akik kiállnak a fiaikért, mert magamat is ilyen anyának gondolom.”

Szilveszterkor a korábbi években megszokott módon egy jól ismert bohózzal kedveskedik a színház a nézőknek: A miniszter félrelép garantált szórakozást nyújt majd, az egyik főszerepben Járai Mátéval – árulta el Szente Vajk.

Magyarországon most először látható majd színpadon a Szerelm és gyilkos, amely A telefon című vígjátékkal egy este kap helyet a nagyszínházban – jelentette be Galambos Attila irodalmi vezető és Károly Katalin zenei vezető.

A nagyszínházi bemutatók sorát egy közkezdvelt operett, a Luxemburg grófia zárja, amelyben a kecskeméti

közönség által már jól ismert vendégművész, Szerednyey Béla kapta az egyik főszerepet.

„Azt mondják, hogy talán az operettirodalom egyik legmulatságosabb darabja Lehár Ferenc műve. Az én szívemnek is különösen kedves, főleg a leselkedős jelenetekből adódó mulattató helyzetek. Engem Sir Basilként láthatnak majd benne a nézők – fedte fel Szerednyey Béla színművész.

A 10 éves fennállását ünneplő Kecskemét City Balett ismét önálló produkcióval rukkolt elő: Barta Dóra, a KCB művészeti vezetője Hattyú címmel álmodja színpadra a Kecskeméti Nemzeti Színház balett-tagozatának következő egész estés előadását.

A gyermekeknek ismét két nagyszínházi előadással készül a színház: a Kököjszi és Bobojsza, valamint az Utazás a szempillám mögött című zenés mesejátékok kedveznek a legfiatalabb közönségnek.

A Kelemen László Kamaraszínházban a Tombol az erény című vígjáték, valamint az Egy hónap falun című színmű készül majd, míg a Ruszt József Stúdiószínház két jól ismert darabnak, a Tartuffe-nek és a Macbeth-nek ad helyet. Előbbit a társulat művészeti tanácsadója, Pataki András, utóbbit pedig Kovács Lehel állítja színpadra.

A nagy sikerre való tekintettel egy újabb előadással készül majd a teátrum a Kecskeméti Törvényszéken: a Tizenkét dühös embert Pataki András rendezésében mutatják be.

Út a musicaltől az ibseni családramákig – ilyen volt a 13. SZÍN-TÁR

Öt napon át zajlott a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színházban a 13. SZÍN-TÁR, Színművészeti Egyetemek Találkozója, ahol a szokásokhoz híven hazai és határon túli magyar nyelvű színészképző intézmények hallgatói mutatták meg tehetségüket, színpadi rátermettségüket.

Március 22-e és 26-a között színművészeti diákokkal teltek meg a Kecskeméti Nemzeti Színház falai. A már hagyománnyá vált SZÍN-TÁR fesztivál idén is tartogatott meglepetéseket, hiszen rendkívül gazdag és színes repertoárt sorakoztatott fel. A műfaji sokszínűség olyannyira levette a lábáról a négytagú zsűrit, hogy miután megválasztották a fesztivál legjobb előadását, további hat kategóriában is győztest hirdettek. Az Istenről és vallásról szóló musicaltől kezdve a mozgásszínházi előadásokon és a klasszikusokon át, egészen Ibsen három családramájának egyvelegéig húzódozó spektrumot ölelt fel ez a népes, szórakoztató, tanító, máshol nem tapasztalható élményeket nyújtó eseménysorozat.

A fesztivál szakmai zsűrijét Tóth Kata, a teátrum dramaturgja – aki egyben a fesztivál szakmai vezetője –, Szántusz Noémi, a tavalyi SZÍN-TÁR Magyar Művészeti Akadémia Díjának nyertese, Galambos Attila, a Kecskeméti Nemzeti Színház

irodalmi vezetője, valamint Szabó Attila színháztörténész, az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet tanára alkották. Feladatuk az értékelés mellett rendkívül sokrétű volt, erre pedig azért volt szükség, hogy a lehető legtöbb szempont alapján tudják meghozni végleges döntésüket. Amellett, hogy részt vettek az előadásokon, minden este szakmai beszélgetésre hívták a csapatokat, többször belestek a próbákra, valamint a kiegészítő programok állandó vendégei is voltak.

Tóth Kata úgy véli, az idei fesztivál repertoárja valóban rendkívül izgalmasra és színesre sikeredett, ahol amellett, hogy kiváló vizsgáló előadásokat, valamint produciókat láthatott a közönség és a zsűri, kiemelkedően tartalmas szakmai beszélgetések zajlottak, amely még tovább emelte a nívót.

„Kellems tapasztalat volt, hogy a színészhallgatók szívesen nézik egymás előadásait, és nyitottan, őszintén kérdezik és hallgatják meg a többiekkel az előadások után. Mindig is fontos szempont volt, hogy a különböző egyetemek, tanodák diákjai a SZÍN-TÁR segítségével rálássonak a saját intézményük falain túl zajló színházi életre, ezért nagy öröm, hogy élnek is ezzel a lehetőséggel. A mögöttünk lévő esemény legfontosabb tanulsága, hogy a színészképző

iskolákból nemcsak tehetséges és alázatos, de gondolkodó, értelmiségi hallgatók látszanak kikerülni” – foglalta össze gondolatait Tóth Kata.

Hozzátette, szeretné a mindenkori színházigazgatók, főrendezők és művészeti vezetők figyelmébe ajánlani ezt az évről évre visszatérő eseményt, hiszen kevés olyan alkalom adódik, ahol ennyi tehetséges ifjú látható egy helyen.

Tóth Kata gondolatai tulajdonképpen választ is adnak arra a kérdésre, hogy miért született meg idén egy helyett több kategória is a döntéshozatalnál. A rendkívüli felhozatal arra sarkallta ugyanis a zsűrit, hogy bővítsék a díjazottak listáját.

A zsűri döntése alapján a győztesek a következők:

Legjobb zenés előadásnak a FÉLELEMKERESŐK, a marosvásárhelyi vizsgaelőadása bizonyult. A legjobb posztdramatikus előadásnak járó címet az ITT EGY LÁNY ELÁSTA MAGÁT (ÉS ÍGY NÉZZÉTEK) című produció kapta. A legkomplexebb színházi eszközkészletért A SZECSUÁNI JÓLÉLEK kolozsvári feldolgozása érdemelt kiemelést. A legkreatívabb társulati munkáért járó cím A REVIZOR előadást létrehozó Pesti Magyar Színiakadémia növendékeinek járt. A Hullámtörés című előadásban nyújtott legjobb férfi alakításért

CSABAI CSONGOR, legjobb női alakításért KÖVESI CSENGE érdemelt kitüntető címet, abból a kaposvári negyedéves osztályból, akik bebizonyították, hogy egyaránt tudnak zeneileg felkészült, kreatív csapatként működni, és egy erős rendezői koncepcióban kiemelkedő egyéni teljesítményeket felmutatni. A fesztiválgyőztes előadás pedig A NAGY IBSEN-VIZSGA, a Színház és Filmművészeti Egyetem negyedéves színészosztályának előadása, Tarnóczi Jakab rendezésében.

A teátrum gratulál minden résztvevőnek, és egyúttal üzeni: 2023-ban mindenkit visszavár!

Morva Daniella

Ferencz Bálint:

legfőképp a nézői visszajelzésekből töltekezem

A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház társulatából hárman is állami kitüntetést vehettek át nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából. A Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült Ferencz Bálinttal szakmáról, díjakról, elismerésekről beszélgettünk.

Több mint tíz év telt el, mióta Ferencz Bálint először belépett a kecskeméti teátrum ajtaján, amely azóta is ezen falak között tartja őt, az itteni közönség és a társulat legnagyobb öröme. Számos sikerprodukciónak ékköveként mutatkozott már meg, munkásságát kétszer is A legjobb férfi epizodista címmel illették a színházon belül, ezúttal pedig prózai és zenés szerepekben egyaránt kiemelkedő művészi tevékenysége elismeréseként jutalmazták Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetéssel.

A Kecskeméti Nemzeti Színház női szabotár-vezetője és főszabásza, Varga Katalin kivételesen megbízható és innovatív szakmai munkája elismeréseként ugyancsak nívós jutalomban, Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült, míg Váry Károly színművész utánozhatatlan stílusát, kivételes jellemábrázolását, valamint emlékezetes alakításait Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetéssel díjazták.

Ferencz Bálint elárulta, amikor először tudomást szerzett arról, hogy ő az egyik díjazott, éppen A mi kis városunk című előadás próbái zajlottak. A színművész minden idejét a színház falai között töltötte,

így mivel gyakorlatilag heteken keresztül nem nyitotta meg az e-mail fiókját, végül három hetes csúszásban, telefonon közölték vele a hírt. A kitüntetett színművész az egyébként is kalandos próbafolyamatról, valamint a különböző elismerések, díjak szakmára és órá gyakorolt hatásáról mesélt, néhány gondolatot pedig még a gyermekkoráról is megosztott.

– Fontos számodra, hogy ilyen módon, vagy bármiképpen elismerjék a munkádat, szükség van az efféle visszajelzésekre?

– Természetesen jóleső érzés, ha az embert elismerik azért, amiért heteken, hónapokon, éveken át dolgozott. Örömmel tölt el, de nem ehhez mérten végzem a munkámat. Egyszerűen azért, mert színészként annyiféle nem hivatalos díjban részesülünk, például amikor előadás után egy néző megállít minket az utcán, és megosztja a látottakkal kapcsolatos gondolatait. Számomra ezek a visszajelzések fontosabbak, de természetesen nagyon örülök a kézzel fogható díjaknak is, csak nem számolok velük, nem ezért csinálom.

– Azt mondják, a színész legnagyobb elismerése a taps. Mit gondolsz erről?

– Abszolút így van! Úgy gondolom, és épp ezért merem is idézni, hogy mindig a néző szavaz, ráadásul kétszer. Először a lábával, amikor eljön – vagy éppen nem jön el – a színházba, másodszer pedig az előadás végén, a reakciójával. A különbség

érezhető aközött, amikor a közönség udvarias tapsolással, vagy felzabadt indulatokkal és ovációval köszöni meg az előadást. A nemrégiben bemutatott A mi kis városunk színmű után például elképesztően megható dolgot tapasztaltam. Nem emlékszem, mikor hallottam utóljára ilyen őszinte, erőteljes, kitartó tapsot, kiegészülve szíjogással és sírással. Ez bennünk, színészekben valahogy megerősíti a tény, hogy érdemes volt több héten át próbálnunk.

– Beszédés, ha egy néző az előadás után még a látottak hatása alatt van, és ezt az élményt meg is kívánja osztani. Kaptál valaha olyan nézői reakciót, ami különösen megérintett?

– A legemlékezetesebb talán az volt, amikor néhány évvel ezelőtt A játék vége című előadást játszottuk, Rusznyák Gábor rendezésében. Én egy tudathasadásos, mély alkoholizmusban szenvedő embert alakítottam, a téma érzékenysége miatt pedig rendre feszült figyelem dominált a nézőtérben, de hallható volt halk szíjogás, illetve néhol apróbb kacajok is. Az egyik előadás után egy hölgy megállított az utcán és a lelkemre kötötte, hogy nagyon vigyázzak az alkohollal, mert az ő fia sajnos nem volt elég óvatos. Nagyon megrendítő volt hallani ezt, annak ellenére is, hogy én nem élek efféle élvezeti szerrekllel. Másrészt viszont ez egy pozitív visszajelzés, hiszen valakit annyira megérintett az előadás, hogy a tapsrend után fél órával még mindig annak hatása alatt volt. Színészként tulajdonképpen az is a feladatunk, hogy elérjük ezt a közönségnél.

– Hogy viseled a negatív kritikát?

– Túl sok klasszikus, nyomtatott formátumú kritikát nem kaptam ezidáig, de azért volt egy számomra igencsak meghatározó eset az egyetemi éveim végén. Negyedévesként az egyik vizsgám a La Mancha lovagjának címszerepe volt, aminek a bemutatóját követően az alábbi sorokat írták rólam egy napilapban: „Ferencz Bálintot a magasságán kívül erre a szerepre semmi más nem predesztinálja.” Olvasni ezt úgy, hogy tudtam, hamarosan el kell helyezkednem a pályán, elképesztően rosszul esett. Néhai Avar István tanáromnak fel is tettem a kérdést: „Nem kellene nekem ezt az egészet, még mielőtt elkezdem, abbahagyni?”, mire azt felelte: „Ha most abbahagyod, el sem kellett volna kezdened. Annyi ilyen fogsz még kapni és majd szépen eldöntöd, van-e alapja.” Én azóta is eszerint gondolkodom a negatív kritikákról. Meghallgatom őket, majd átgondolom, vajon van-e alapjuk. Az okos ember ezekből megpróbál tanulni, én is erre törekszem.

– Egyébként milyen ars poetica hajt művészként egy próbafolyamat alatt?

– Nem is igazán szeretem magam művésznek nevezni. Önirónia és szarkazmus, de én inkább jobbképességű járókelőnek hívom magam, értékelgetni nem igazán szoktam. Inkább arra figyelek és azt próbálom meg felmérni, hogy az adott próbanap mennyire, illetve miben volt hasznos. A próbák egyik sajátossága az, hogy merni kell esetlenül, rosszul próbálni, hiszen abból lehet igazán profitálni. Ha tudom, hogy az adott jelenetet aznap nem sikerült úgy megcsinálnom, ahogy szerettem volna, másnap már biztosan egy másik úton indulok el. Ez a szemlélet a fő mozgatórugóm egy próbafolyamat alatt.

– Több mint tíz éve vagy a Kecskeméti Nemzeti Színház társulatának tagja. A jelenlegi kitüntetés elismerése annak a példátlan munkának, amit itt végeztél és végzel a mai napig. Tudsz kiemelni szívedhez különösen közel álló szerepeket?

– Ez nagyjából olyan, mint amikor az egész stábot meg szeretném említeni egy munkafolyamat végén, de inkább nem kezdesz hozzá, mert félsz, hogy valakit véletlenül kifelejtene. Természetesen eszembe jutnak előadások, szerepek, rendezők, kollégák, akikkel különösen szerettem együtt dolgozni, de kár lenne kiemelni csak egyet-kettőt. Szerencsésnek tartom magam, ugyanis itlétem óta minden évad szolgált olyan lehetőségekkel, amelyeknek igazán tudtam örülni. Ezekre az impulzusokra nagyon is szükség van, hiszen néha kell valami, ami emlékezteti az embert, miért is jó színésznek lenni.

– És olykor ezt a célt jól szolgálja a természetes adrenalin is. Vagy tévedek?

– Azt mondják, minden fájdalom és bánat elmúlik, amikor az ember a színpadra lép. Nemrégiben volt szerencsém tesztelni ezt az állítást, ugyanis A mi kis városunk főpróbahetének elején, egyik nap késésben voltam, fel-alá rohangáltam a lakásban indulás előtt néhány perccel, belerúgtam a konyhaasztalba, és gyakorlatilag eltörttem a kislábujjamat. Egy épeszű ember ilyenkor a kórház felé veszi az irányt, én viszont tudtam, hogy ott pihenésre ítélnének, ami nem lett volna túl szerencsés. Néhány másodperc leforgása alatt végiggondoltam a lehetőségeimet, majd elindultam a próbára. Délután 2-ig voltunk bent, és aznap igazán délután 2-kor kezdtem el foglalkozni a fájdalommal. Kislábujja elvégre kettő van az embernek, Ilja Bocsarnikovszból (a rendező) viszont csak egy van.

Eszerint egy különleges rendezőért és előadásért megéri hősként tűrni a „háborús sebeket”. De vajon van értelme szerepálmokat üldözni?

Szerintem rendkívül veszélyes, túl nagy benne a rizikó. Ha megkapod, boldog vagy és örömmel

csinálod akár éveken keresztül, ám ha nem, az duplán fáj. Számomra a pillanat a fontos, amikor megkapok egy szerepet, és bár vágyakozhatnék közben másra, de teljesen felesleges. Nem azt a világot éljük – hál istennek –, amikor az ember kérésre kap szerepeket. Én úgy vélem, egy színésznek „svájci bicskának” illik lenni, még ha mindenkinek meg is vannak a maga erősségei. Abból a szempontból szerencsés vagyok, hogy teljesen véletlenül zenés szakon végeztem, így nem kell válogatnom a prózai és zenés szerepek között.

– Úgy tudom, korán magával rántott a művészvilág. Miért lettél színész?

– Gyermekkoromban erdész szerettem volna lenni, mert hihetetlenül vonzott – és a mai napig vonz – a természet, ám erről végül letettem. A színészet egy valódi szerencsepróbálás volt a részemről. Persze voltak ráutaló jelek, hogy érdemes lenne ezzel foglalkoznom; már gyermekként volt bennem egy extra adag exhibicionizmus. Tanultam hangszereken játszani, de gyűlöltem gyakorolni. Nyolc évesen már annyira szenvedtem egy három és fél hónapos Beethoven-tanulás során, hogy felgyújtottam a zongorám. Természetesen gyorsan eloltottam és soha többé nem tennék ilyet hangszerrel, de így indult a „karrierem”. Végül ki kellett állnom játszani egy hatvan fős nézőközönség, a zeneiskolai tanáraink, valamint a vizsgabizottság elé. A visszajelzések alapján „remek” voltam. A hosszú, próbálkozó időszak meghozta eredményét, az elismerés igenis sokat jelentett. Valljuk be, mind vágyunk valamiféle figyelemre, vállveregetésre, és arra, hogy olyasmit csináljunk, ami ad az embereknek. Én is így voltam ezzel, és azóta is így élek, ami viszont nagy különbség: hogy nem ezekért élek.

Morva Daniella

Bessenyei István nevét veszi fel és Szatmárnémetiben indul újra az ODIF

A Szatmárnémeti Északi Színházban szerdán tartott sajtótájékoztató keretében jelentették be: az újrainduló Országos Diákszínjátszó Fesztivál színhelye ezúttal Szatmárnémeti lesz, valamint a Harag György Társulat örökös tagjának, volt igazgatójának, a néhai Bessenyei Istvánnak nevét veszi fel az oktatásügyi minisztérium által támogatott országos verseny.

Bessenyei Gedő István, a Harag György Társulat igazgatója először mint a névadó fia, majd mint társulatigazgató beszélt. „Édesapám évtizedeken át segítette a Szilágycsehben tartott Partiumi Diákszínjátszó Fesztivál megszervezését, évente tartott a diákszínjátszóknak táborát Szilágycsehben és Szilágykrasznán, szaktanácsadóként segítette a szatmári iskolák, különösen a Református Gimnázium diákszínjátszóit, de vezetett táborát Hadadon, Koltón és Déván is. Akkor is a diákszínjátszók mellett volt, amikor gyógyíthatatlan, utolsó stádiumú daganatos beteg volt. Lázasan, tüdőgyulladásal is elment és megtartotta utolsó táborait Szilágycsehben és Szilágykrasznán. Számára a diákszínjátszás ügye mérhetetlenül fontos volt, ahogyan a felnőtt műkedvelő színjátszásé is, amelynek utolsó szatmári műhelyét, a Kulissza Színpadot is ő alapította és vezette tíz éven át.” – mondta a társulatvezető. Igazgatóként az ilyen fesztiválok fontosságára hívta fel a figyelmet.

„A diákszínjátszásban nem az az elsődleges cél, hogy majdani színészeket képezzünk, sokkal fontosabb, hogy színházszeretővé, nézővé váljanak a fiatalok. De talán még ennél is legfontosabb - és ez volt a fesztivál névadójának, édesapámnak a hitvallása is -, hogy a színpadon állva személyiségük fejlődni tud, és olyan,

nyílt, bátor emberekké válnak, akik nem rettennek meg, ha közönség elé kell lépniük, ha vállalniuk kell nyilvánosan a gondolataikat, legyen szó akár a színházi alkotás, de akár egy kémia-tudományi konferencia, egy prezentáció vagy egy állásinterjú kontextusáról. A diákszínjátszás egyúttal szociálisabbá, csapatmunkára alkalmasabbá és tudatosabbá teszi azokat, akik belekóstolnak” – mondta Bessenyei Gedő István.

Az igazgató hangsúlyozta: az általa vezetett színházi műhelynek élő kapcsolata van több szatmárnémeti magyar oktatási intézménnyel, több helyütt épp a társulat színészei segítik a diákszínjátszók felkészülését a különböző eseményekre, mint ahogy a társulat színészei segítenek tovább éltetni az egykor Bessenyei István szakirányításával működő szilágycségi színjátszómozgalmakat is.

A sajtótájékoztatóon jelen volt a Szilágycsehi Gheorghe Pop de Băsești Líceum igazgatója, Bodea György is, aki az egykori Partiumi Diákszínjátszó Fesztivál főszervezője volt. Ő foglalta össze az erdélyi magyar diákszínjátszó-fesztiválok történetét, az első ODIF-től az idén 22. alkalommal megrendezendő fesztiválig, mely először viseli majd Bessenyei István nevét. Mint elmondta, a PADIF is az ODIF-ből fejlődött ki, majd annak megszűnése után vette át a helyét és vált minisztériumi versennyé. Emlékeztetett rá: az ODIF ilyen értelemben nem pusztán átköltözik, hanem visszatér Szatmárnémetibe - oda, ahonnan három évtizeddel ezelőtt útjára indult.

"Szatmárnémetiben, Nagy Gyula magyartanár kezdeményezésére jött létre 1992-ben az Országos Diákszínjátszó Fesztivál (ODIF). Vándorfesztivál volt, minden évben a megmérettetés nyertes csapata nyerte

el azt a jogot is, hogy a következőt megszervezhesse. Később, ezzel párhuzamosan hoztuk létre a Partiumi Diákszínjátszó Fesztivált (PADIF), egyfajta előszobaként a nagy országos versenyhez. Időközben az ODIF megszervezése akadozott, helyét gyakorlatilag a PADIF vette át és egyre nagyobbra nőtt. Az évtizedek során annyi résztvevő fordult meg a fesztiválon, hogy a számuk mára meghaladja Szilágycseh lakosainak összlétszámát. Még a koronavírus járvány előtt beszéltünk arról, hogy a szervezést átadjuk a Szatmárnémeti Kölcsey Ferenc Főgimnáziumnak, amivel a diákszínjátszók országos találkozója hazatér "szülővárosába". Be is jelentettük az utolsó, még minisztériumi szintű szilágycsehi PADIF-on, hogy ide költözve felveszi Bessenyei István nevét, aki mindvégig segítője, zsűritagja, gyakori zsűrielnöke volt a fesztiválnak, hiszen Szilágycseh közelében, Égerháton született és mi városunkban végezte középiskolai tanulmányait.” – mondta az egykori főszervező.

Az új szervezők nevében Pataki Enikő, a Kölcsey Ferenc Főgimnázium igazgatónője beszélt a folytatásról. Mint elmondta, számára sem ismeretlen a diákszínjátszás, hiszen a Kölcseyben az általános iskolások színjátszókörét vezette. Szép feladat ez, amely segít közelebb kerülni a gyerekekhez, kicsit másképp oktatni, nevelni őket. A gyerekekre is jó hatással vannak a színjátszókörökben átélt élmények. „A Kölcsey Ferenc Főgimnázium életében mindig fontos pont volt a diákszínjátszás. Ez igazán akkor derült ki, amikor a színjátszókört vezetett Nagy Gyula nyugdíjba vonulásakor egykori színjátszói emlékeiket küldték el üzenetben neki. Végtelenül megható, szép üzenetekben beszéltek arról, mit tud

nyújtani egy diáknak a színjátszás” – mondta Pataki Enikő. Hozzáfűzte: erkölcsi kötelesség és öröm is számára, hogy az oktatási központ átveszi a fesztivál szervezését, amire már javában készülnek. A díszterem hangosítását és a fénytechnikát is modernizálják ennek érdekében. Örömet fejezte ki továbbá azzal kapcsolatban, hogy a Bessenyei István nevét felvevő fesztivál felkerült a minisztérium által támogatott, országos versenyek listájára és megköszönte, hogy a tanfelügyelőségtől a megyei és városi önkormányzat vezetésén át az Északi Színház Harag György Társulatáig mindenki, akit eddig megkerestek, lelkes támogatásáról biztosította a rendezvényt. Az igazgatónő felhívást intézett az országban működő diákszínjátszómozgalmak vezetőihez, hogy bár sokuk munkáját visszavethette vagy akár kényszerszünetre ítélte a COVID, az újrainduló országos fesztivál nyújtotta lehetőségeket is figyelembe véve, indítsák újra színjátszóköreiket és mérjék meg magukat ezen a jelentős versenyen. Maga a fesztivál idén november 11 és 13 között lesz, és mivel a minisztériumi programban szereplő eseményről van szó, megyei szakaszt is tartanak – Szatmár megyében május 20-21-e között.

A novemberi országos szakaszra legfennebb 15 fős és leg több 30 perces előadásokkal nevezhetnek az ország diákszínjátszócsoportjai, a verseny mellett pedig a jövőbeli tervek között workshopok, szakmai beszélgetések, kiértékelők és egyéb kísérőrendezvények színesítik majd a fesztivált - árulta el az új főszervező.

Szejké Ottilia főtanfelügyelő-helyettes a tanfelügyelőség képviselőjeként elmondta: tárt karokkal fogadják a kezdeményezést és biztos abban, hogy amint az más esetek-

ben is történt, a szatmáriak jól megszervezett, nívós eseményre várják majd a vendégeket. Mint elmondta, a tanfelügyelőségen a minisztériumi támogatás közvetítésén túlmenően is mindent megtesznek annak érdekében, hogy a jó szervezéshez megfelelő anyagi fedezet is társuljon. Kiemelte: minden ehhez hasonló, országos jelentőségű esemény tovább gazdagítja Szatmár megyét és a térség oktatási, kulturális életét egyaránt - és ezek sorát gazdagítja tovább ősztől a Bessenyei István Országos Diákszínjátszó Fesztivál is. "Alighanem a szatmári színház hatása is benne van, hogy ilyen, előadóművészeti és színjátszóversenyekkel büszkélkedhetünk" - jegyezte meg a főtanfelügyelő-helyettes, példának említtve a szintén évtizedes hagyományokra visszatekintő Vidám Versek Versmondó Versenyét.

A szatmárra költöző verseny névadója Bessenyei István színész, rendező, színiigazgató, a Harag György Társulat örökös tagja és volt igazgatója, a Proscenium Alapítvány egykori elnöke, számos diák- és műkedvelő színjátszómozgalom alapítója és szaktanácsadója. 1955 március 18-án született Égerháton, elemi tanulmányait Szamosardóban, a középiskolát Szilágycsehben végezte. Marosvásárhelyi szakmai tanulmányait követően, 1981-től 2018-ban bekövetkezett haláláig a szatmári magyar társulat művésze volt. Szakirányítói és műkedvelői diákszínjátszó mozgalmakat, táborokat vezetett Szatmárnémetiben, Szilágycsehben, Szilágykrasznán, Déván, Koltón, Hadadon és Márken, alapításától kezdve a Partiumi Diákszínjátszó Fesztivál állandó segítője, zsűritagja, zsűrielnöke volt.

A Harag György Társulat
Pr-osztálya

Magyar Nyelv Hete

Anyanyelvünk határtalan jelmonddal április 19. és 26. között rendezték meg a magyar nyelv hétét egyebek mellett beszélgetésekkel, rendezvényekkel és versenyekkel.

Az idei rendezvénysorozatban a legnagyobb figyelmet a Felvidék kapja, a somorjai megnyitó után Ipolyságban, Léván, Buzitán, Kasán és Királyhelmeceken Nyiri Péter, Pomozi Péter és Pusztay János tartott előadásokat.

Nyelvművelő programokkal várták az érdeklődőket Vácott, Gyömrőn, Bolyban, Szegeden, Sárospatakon, Sátoraljaújhelyben, Széphalomban, Miskolcon, Kecskevényen és Balassagyarmaton, a zárórendezvénynek a budapesti Magyar Zene Háza ad otthont - mondta el Juhász Judit, az Anyanyelvnapok Szövetsége elnöke a programokról tartott sajtótájékoztatóon.

Emlékeztetett: 1967-ben a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat a csillagászati hét mintájára szervezte meg az első magyar nyelv hétét Grétsy László professzor, az Anyanyelvnapok Szövetsége tiszteletbeli elnöke kezdeményezésére.

A magyar nyelv hete rendezvénysorozat nyitóünnepsége a felvidéki Somorján volt a Csemadok közreműködésével. A megnyitón köszöntőt mondott Juhász Judit, az Anyanyelvnapok Szövetsége elnöke és Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke. A nyitóelőadást Pomozi Péter, a Magyarságkutató Intézet Magyar Nyelvtörténeti Kutatóközpont igazgatója tartotta.

A programhoz csatlakozott az Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Anyanyelvi Napok felsőoktatási nyelvi és szavalóversenyekkel, ismeretterjesztő rendezvények-

kel, a győri Kazinczy-verseny, a Józsa Judit Galéria-beli Nyelvörző Szalon, valamint a Tempora muntatur című online beszélgetősorozat, amelynek vendége Petrás Mária volt.

Az Anyanyelvnapok Szövetsége Facebook-oldalán nagyjaink anyanyelvről vallott legszebb sorait mások mellett Kubik Anna, Hűvösvölgyi Ildikó, Blaskó Péter, Császár Angela, Schnell Ádám, Kisfaludy Zsófia, Szilasi Alex és Erdős Róbert tolmácsolásában hallhatja a közönség, Molnár Adrienne szerkesztésében.

A zárórendezvényen fellépett Császár Angela színművész és Kovács Csilla operaénekes, köszöntőt mondott Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter és Batta András, a Magyar Zene Háza igazgatója. A rendezvénysorozat fővédnöke Áder János köztársasági elnök.

MTI

MITEM: a Hamlettel indult a találkozó

William Shakespeare Hamlet című tragédiájával, a Kolozsvári Állami Magyar Színház előadásával kezdődött a budapesti Nemzeti Színház által szervezett Madách Nemzetközi Színházi Találkozó (MITEM).

A Tompa Gábor rendezte előadás a Nemzeti Színház nagyszínpadán, az április 20. és május 8. között nyolcadik alkalommal megrendezett nemzetközi színházi találkozó nyitóelőadása volt.

A címszerepet Vecsei H. Miklós, meghívott színész alakította.

Az előadást követően közönségtalálkozóra is várták a nézőket.

Április 21-én, a Nemzeti Színház Kaszás Attila Termében Lenni vagy létezni? címmel szakmai programot is szerveztek, amelynek keretében Tompa Gábor rendezővel és Both

András díszlettervezővel Kozma András dramaturg beszélgetett.

Az előadásban a Hamletet játsszó Vecsei H. Miklós mellett a további szerepekben Szűcs Ervin, Kézdi Imola, Bodolai Balázs, Gedő Zsolt, Buzási András, Sinkó Ferenc, Tótszegyi Zsuzsa, Bíró József, Kiss Tamás, Imre Éva, Pethő Anikó, Balla Szabolcs, Lucian Chirila, Kicsid Gizella, Lőrincz-Szabó Venczel és Viola Sára volt látható.

A produkció létrehozásában közreműködött többek között Both András díszlettervező, Bianca Imelda Jeremias jelmeztervező, Visky András dramaturg, Vasile Sirlu zeneszerző, Jakab Melinda koreográfus és Rancz András videó designer.

A darabot magyar nyelven, angol felirattal láthatta a MITEM közönsége.

Cirkuszművészeti díjakat adtak át

Március 15-én, a Fővárosi Nagycirkuszban a 14. Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivál díjnyertes artistaművészeinek produkcióiból összeállított Tavaszváró – Fesztivál + című műsor utolsó, ünnepélyes díszelőadásán Fekete Péter kulturális államtitkár, dr. Borsós Beáta, a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ ügyvezető igazgatója és Graeser József, a Fővárosi Nagycirkusz szakmai vezetője átadták a magyar cirkuszi szakma által odaítélt Tihany Életmű-díjat és a Porond Ifjú Csillaga-díjat, valamint köszöntötték az idei Érdemes Művész-és a Hortobágyi Károly-díjas artistaművészeket.

A magyar cirkuszművészet a világ élvonalába tartozik. Artistaművészeink hosszú évtizedek óta kulturális nagykövetekként, kimagasló sikereket aratva lépnek fel a világ legnívósabb cirkuszaiban, színházaiban, varietéiben, valamint kulturális eseményeken. A magyar artistaművészek elsőrangú munkásságát nemcsak a közönség, a hazai és nemzetközi cirkuszi szakma, hanem Magyarország Kormánya is elismeri.

Március 15-e alkalmából kimagasló hazai és nemzetközi artistatevékenységéért Magyarország Érdemes Művésze-díjat kapott a világhírű ifj. Simet László, aki húszévesen csatlakozott szülei magasdrót-egyensúlyozó számához, 1978-tól velük lépett fel a világ legnevesebb cirkuszaiban. 1989-től drótkötélen motorozik, majd 1995-től a halálkerék is színesíti a produkcióját. Legújabb száma az Astronauts címet viseli, ami a halálkerék és a magasdrót kombinációja. Éveken át visszatérő szereplő volt a Cirque du Soleil műsoraiban, ahol főszerepet is játszott. Skywalkkal lépett fel a 2012-es londoni olimpia és paralimbia záróünnepségén. 2019-ben megdöntötte a saját magassági rekordját: Kínában, az első Wencheng Dawazi International Competition Fesztiválon 87 méter magasban, egy 157 méter hosszú drótkötélen többször is átszaladt. Tehetségét számos szakmai díjjal jutalmazták, többek között Hortobágyi Károly-díjjal, a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével, emellett számos nemzetközi cirkuszfesztiválon aratott sikert.

A Hortobágyi Károly-díj a kiemelkedő artistaművészi tevékenység elismerésére adományozható állami kitüntetés. Március 15-e alkalmából az Emberi Erőforrások Minisztériuma kimagasló artista tevékenységéért Hortobágyi Károly-díjat adott át a **Rolling Wheel**-nek (Németh Zsófia és Nagy Ferenc) és **Ádám László Antal**nak.

Németh Zsófia és Nagy Ferenc a Baross Imre Artistaképző Intézetben találkozott, ahol 2009-ben végeztek röhrád szakon. Ezután vette kezdetét varázslatos utazásuk; Európa, majd később a világ különböző színpadain, cirkuszaiban léptek fel. Részt vettek a 2012-es Budapesti Nemzetközi Cirkuszfesztiválon, az ukrainai Golden Trick of Kobzovon, és megmérettettek a Spanyolországban megrendezett 7th International Circusfestival of Albacetén. Utóbbiról egy Ezüst-díjjal tértek haza. A duó a Németországban népszerű zsánert a cirkusz világán keresztül megismerve, a sportág hagyományaitól elrugaskodva sajátította el, így a megszokottól eltérő funkciókkal és dinamikával ruházták fel ezt a különleges rekvizitét. Nagy Ferencet a cirkuszi szakma Porond Ifjú Csillaga-díjjal és Karádi-díjjal ismerte el. A duó tagjai külföldi fellépésük miatt nem lehettek jelen a Fővárosi Nagycirkuszban.

Ádám László Antal, az Ádám cirkuszi dinasztia tagja, a Budapest Nagycirkusz artistaművészeként jelentős hazai és nemzetközi sikereket ért el. Sokoldalú artistaművész, aki lovaszsonglőr-, akrobata-, halálkerék- és állatszélidítő műsorszámait mindig a legmagasabb szinten mutatta be a közönségnek.

A Tihany (Czeisler Ferenc, 1916-2016) cirkuszigazgató tiszteletére alapított életműdíjat kimagasló artistaművész tevékenységéért Eötvös Józsefnek ítélte a cirkuszi szakma. Ezzel az elismeréssel olyan életműdíjakat ismernek el, amelyek minden szempontból példamutatóak – akár a világszínvonalú szakmai tudást és a sikereket, akár a szorgalmat, akár a cirkuszművészet iránti, egész életen át tartó alázatot emeljük ki.

Eötvös József cirkuszi lakókocsiban látta meg a napvilágot. Édesapja lévén az Eötvös-, édesanyja által pedig a Picard cirkuszi dinasz-

tiából származik. Már gyermekként az Eötvös cirkusz porondjára lépett görgőegyensúlyozó-, zsonglőr-, bohóc- és akrobata produkciókban. 1968-ban házasságot kötött Eötvös Józsefnél (szül. Kraj Klára), majd egész Európát bejárták kiemelkedő zsonglőr-, gumiasztal-, levegő-és golyó-egyensúlyozó számaikkal. Az aktív, 55 éven át tartó artista pályától 2000-ben vonult vissza, majd 2010-ben újralapították az Eötvös Cirkuszt. Gyermekük, Susy és Loránd, valamint unokáik is az artista pályát választották.

A Porond Ifjú Csillaga elismerésben azok a fiatal, magyar artistaművészek részesülhetnek, akik a magyar cirkuszművészet szempontjából nemzetközileg is kivételes teljesítményt értek el. A szakmai bizottság idén **Russnák Regina** artistaművészeknek ítélte a díjat. Az Artistaképző Intézet művészképzős növendéke, akinek – szülei révén – a cirkusz világa szerves részét képezi életének. Intézményes keretek között már hetedik éve foglalkozik az artistaművészetrel, de tanulmányai mellett szülei emelő számában is fellépett. Légtornára szakosodott, fiatal kora ellenére pedig komoly szakmai eredményeket sikerült elérnie. A 13. Budapesti Nemzetközi Cirkuszfesztivál Newcomer Show-jában rövid gurni produkciójával bronz díjat kapott. 2021-ben bemutatott vizsgaprodukcióját a Legsikeresebb Vizsgaprodukció-díjjal jutalmazta a zsűri. A 2021-ben megrendezett 11. Dniproi Nemzetközi Ifjúsági Cirkuszfesztivál versenypogramján 185 szám közül gurni számával arany minősítést kapott a rangos szakmai zsűritől. Artista tanulmányai mellett jelenleg a Magyar Vargas Nagycirkusz légtornásza.

Szekáry Zsuzsanna
Fotó: Urbán Ádám
További híreket a fnc.hu/hirek oldalon olvashatnak.

Németh Zsófia és Nagy Ferenc

Ádám László Antal

Eötvös József

Russnák Regina

Interaktív bábjátékos foglalkozás ukrainai artista gyerekeknek

A Nemzeti Cirkuszművészeti Központ folyamatosan szervezi a hétköznapi és a szabadidős programokat a háborúból menekült és a cirkuszi szervezeteknél menedékre lelt ukrán gyerekek és fiatalok számára. Előadóművészek, intézmények és szervezetek önkéntes felajánlásainak köszönhetően a tanulás és edzés mellett vendégeinknek változatos élményekben is részükhöz lehet. A Marica Produkció által felajánlott bábelőadás háttéréről Tárnok Marica bábművészt kérdeztük.

– Hogyan kerültél kapcsolatba az ukrán artistaképzősöket segítő cirkuszi munkatársakkal?

– A háború kitörésének kezdete óta keresem, hogy hol és hogyan tudnék segíteni. A tapasztalataimat leszűrve arra jutottam, hogy elsősorban anya vagyok, művész és meseterapeuta. A krízishelyzetben a pályaudvarokon felmértem mi az, amit én akkor és ott hozzátérek. A traumatizált embereknek nem a feldolgozás az elsődleges szempont. Enni kell, mosakodni kell, aludni kell és egyáltalán életben kell maradniuk. Csodálatos az ország összefogása és fantasztikus a hozzáállás. Segíteni azonban okosan kell(ene). Vannak persze visszás dolgok, amiket én szerettem volna kikerülni. Az adományozás terén sajnos van mit tanulnunk a rossz állapotú holmiktól a lejárt gyógyszere-

kig. Szóval segíts, de okosan. Láttam a Fővárosi Nagycirkusz FB oldalán a felhívást és jelentkeztem, Hamarosan megkeresett a cirkusz titkársága, hogy az itt tanuló menekült gyerekeknek tudnánk-e programot adni. Számba vettük erőnket Sz. Nagy Marival, akivel közösen tartjuk az előadásokat. Egyeztetve a létszámot és a helyszínt olyan időpontot kerestünk, ami a gyerekeknek is megfelelő, hiszen délelőttként szerencsére ők is tanulnak, artista próbákra járnak.

– Volt-e valamilyen speciális szempont a bábelőadás előkészítésében?

– A megkeresésre elsősorban két dolgot kellett figyelembe venni. Nincs nyelvismeretünk. Hogyan fogunk kommunikálni? Kettő, ebben a helyzetben mit és hogyan csináljunk, vajon milyen lelkiállapotban vannak? Bábosokként több, mint tíz éve foglalkozunk sérült emberekkel. Fontos számunkra, hogy a résztvevők azt érezzék ők is fontosak, nekik is jut szeretet, figyelem, játék, öröm. Azt gondolom, ezek a gyerekek és felnőttek is erre vágnak. Hogy azt érezzék, az élet megy tovább és ők részei ennek. Szerencsére a báb nem ismer nyelvi akadályokat. A tárgyjátékos animáció és a marionett etűdök tökéletesen megfelelnek ennek a célnak.

– Hogyan fogadták a résztvevők a bábelőadást?

– Rögtön tudtak kapcsolódni. Az külön izgalmas, hogy a mozgás, amiben ők mérföldekkel profibbak, mint mi, mennyire csodás kapcsolódási pont a báb és a cirkusz között! És mert mi sem teljesen önzetlenül segítünk, rögtön meg is kaptuk a jutalmunkat: az ukrán gyerekek felszabadultak, nevettek, játszottak és boldogan vették birtokukba a bábjaikat, ami nagy örömet okozott számunkra is. Ennyit tehetünk és tehetünk értük, de ennyit megtettünk.

– Mi a tapasztalatod és az üzeneted azoknak, akik a Marica Produkcióhoz hasonlóan szeretnének segíteni?

– Bízatosok bárkit, akinek van valamilyen készsége, lehetősége, hogy forduljanak bátran az ukrán menekültek felé. Nem kell mindenkinek segíteni. Nem kell mindenhol ott lenni. Válassz magadnak ügyeket, helyszíneket, csoportokat és menj. Legyél velük. Elég ha "csak" papírkívágóztok vagy társasoztok, hímeztok vagy babáztok vagy bármit csináltok velük, amihez értetek vagy szeretitek csinálni. Apó: az ukránok kézimunka tehetsége legendás! Erre is lehet építeni, velük kézimunkázni, tőlük tanulni. Mi is sokat tanultunk az ukrán artistaképzős gyerekektől. Nagyon örülök, hogy van 20 új barátom és egy közös élményünk.

Jótékonysági előadás

A Baross Imre Artistaképző Intézet Szakgimnázium (BIAK) produkciós projektje, a CircusTheatrum új előadásában a különböző ösztönművészeti ágak találkozásának lehettek tanúi a Fővárosi Nagycirkusz látogatói március 22-én és 23-án. A 14. Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztiválon sikert aratott darab bevételeit az iskola az Ukrajnából érkezett harkivi és kijevi artistaiskola diákjainak megsegítésére fordítja. A befolyt összegből rekviziteket vásárolnak, hogy a gyerekek zavartalanul folytathassák szakmai tanulmányaikat.

zö előadó-művészeti ágaknak; a színháznak, a cirkusznak, a zenének és a táncnak. Shakespeare újraértelmezett mítoszában a klasszikus cirkuszművészet komplex módon használta fel és ezáltal építheti tovább a színpadi dramaturgia, a zenés színház valamint a táncművészet eszközeit és elemeit. Ez a sokszínű eszközrendszer különleges ösztönművészeti produkcióvá ötvöződött a BIAK tehetséges diákjainak és kreatív tantestületének hála.

A Kovács Gábor Dénes dramaturg és rendező, valamint Romhányi Áron zeneszerző által életre hívott történet az álom és az ébrenlét határmezsgyéjén táncol, amibe az alkotók beszápantották a közönséget is, akik perceként tartó vastappsal hálálták meg az élményt.

Fotó: Urbán Ádám

A CircusTheatrum Szentivánéji álmodók című előadásában William Shakespeare klasszikus színpadi műve elevenedett meg cirkuszi légkörben. Az előadás kereszteződése a különbö-

MOZART! és V. Lélektől-lélekig

A Színház Gyógyító Erejének Fesztivál

Áprilisban sem állt meg a Veszprémi Petőfi Színház! Nagyszabású, élő zenekaros Michael Kunze és Sylvester Levay MOZART! című musicaljének bemutatója mellett, számos Magyar Költészet Napi programmal is készülnek, illetve április 22-24 között kerül megrendezésre az országos szinten is nagy érdeklődésnek örvendő V. Lélektől-lélekig A Színház Gyógyító Erejének Fesztiválja.

Szemet kápráztató díszlet és jelmezek, élő zene, tánkar, fülbemászó dalok, fantasztikus színészek és egy felejthetetlen színházi élmény... A vidéki színházak közül először Veszprémben került bemutatásra április 1-én Michael Kunze és Sylvester Levay világhírű musicalje, a MOZART! „Minden bemutató egy nagy izgalom a Színház életében, de ez a mai este még különlegesebb. Ez az előadás óriási vállalat volt, számos kihívással a próbafolyamat alatt, de ez a zseniális szerző joggal érdemli meg ezt a „felhajtást”, hiszen ennyi idő után még mindig jelen van munkássága, személye!” – nyitotta meg a premier estjét a Teátrum igazgatója, Oberfrank Pál. „Nekem a vízióm az volt, hogy az egész történet Mozart agyában, elméjében, pszichéjében játszódik le. Mozart azt a típusú kitarást és küzdést tanítja, mint az összes musical főhőse általában: a legmélyebb helyzetből is fel kell állni! Nincsen megoldhatatlan helyzet! Azt fontos megemlíteni, hogy bár vannak zenei idézetek benne Mozart életéből, műveiből, azért ez egy nagyon-nagyon mai, lendületes, izgalmas és szerintem sok-sok ember problémáit feszegető musical. Ezt a MOZART!-ot 6-99 éves korig mindenkinek látnia kell!” - vélekedett a Nádasdy Kálmán-díjas rendező, Somogyi Szilárd. Címszerepben vál-

tott szereposztásban Kádár Szabolcs Jánost és Nikita Bragát, Waldstätten bárónő szerepében pedig Náray Erikát, Fürdei Nikolettet és Szederjesi Teodórárt köszönheti a közönség a Társulat művészei mellett!

Április 7-én tizedik alkalommal került megrendezésre az Ádámok és Évák Ünnepe, mely témája most mindennél fontosabb és mélyebb üzenettel bír: ÖSSZETARTOZÁS! Az eseményen hat színházkedvelő, tehetséges középiskolai csoport adta elő erre az alkalomra készített jeleneit, amit az érdeklődő színházkedvelő közönség előtt mutattak be először. Az esemény célja nem titkoltnak az, amiben a Teátrum nagyon hisz: színházzal tanítani, példát mutatni, közösséget építeni, élményeket szerezni.

Április 11-én hagyományaikhoz hűen idén is a csodálatos és színes

magyar költészet előtt emlékeznek meg programjaikkal! Ismét lehetőség nyílik jelentkezni „Fizessen verssel színházjegyet!” kezdeményezésükre, mely során minden korosztályból várják a szavalókat, kik ajándékként színházjegyet választhatnak a Teátrum előadásainak valamelyikére. Útnak indul a V-Busz Kft. és a Veszprémi Petőfi Színház közös kezdeményezése, a Versbusz, mely során a megjelölt helyjáratokon egész nap kulturális élményben utazhatnak a veszprémi lakosok a Társulat művészeinek szavalataival. Este pedig Pilinszky János 100. születésének évfordulójára készült emlékestre, a Pilinszky100 c. előadásra várják nézőiket.

Az országos és nemzetközi szinten is minden évben nagyon várt fesztiváljaik egyike, az V. Lélektől-lélekig A Színház Gyógyító Erejének Fesztiválját 2022. április 22-24. között

rendezik meg. A Fesztivál – ahogy újragondolt nevéből is olvasható – a színház gyógyító, feltöltő erejének fesztiválba való öntése. „Olyan programokat válogattunk össze, melyek arra világítanak rá, hogy mindenki cipel valamilyen keresztet, vannak szemmel látható és szemmel láthatatlan problémák is, de fontos, hogy együtt, közös erővel beszéljünk ezekről, igyekezzünk megoldást találni és segítsük embertársainkat az elfogadás útjára való lépésben.” – emelte ki a Fesztivál megálmodója, Kellerné Egresi Zsuzsanna igazgatóhelyettes-kreatív menedzser, mentálhigiénés szakember. Fesztiváljuk hagyományosan összművészeti alapokra épül, hiszen minden műfajban – színházi előadás, tánc produkciók, gyermek programok, kihívással élőkkel való beszélgetés – láthatóak majd előadá-

sok, kiegészítő programok, melyen minden korosztály megtalálja az őt legjobban érintő és érdeklő témákat. Új elemként jelenik meg a kortárs irodalom, ezen belül is a fiatal írók-költők írásaiból készült kisfilmek bemutatása, melyek után feldolgozó beszélgetéssel világítunk rá az adott problémára. Speciális, a fesztiválra készült darab, az Árva szörny ősbemutatójával is készülnek, mely a napjainkban fokozottan jelen lévő, mindenkit érintő, az élet szinte minden területén megjelenő magatartási zavarokat, lelki bántalmazásokat, munkahelyi- és egyéb közösségekben gyakran előforduló, romboló személyiségek miatt kialakult nehézségeket világítja meg. Könnyűzenei programmal is találkozhatnak az érdeklődők, ugyanis országos hírnévvel bíró előadókkal – Oláh Ibo-lya és Pápai Rómeó - való beszélgetéssel, valamint ismert és elismert formációk dalain keresztül kívánjuk feltárni az életünkben előforduló nehézségeket. Tematikusan válogatott előadásokat hívunk budapesti és vidéki színházakból, így lesz látható a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház Csak lazán c. előadása, valamint Alessandro Baricco: Novecento c. monodráma, mely Oberfrank Pál Jászai Mari-díjas, Erdemes művész előadásában, valamint Pingiczer Szilárd jazz-zongorista kíséretében látható, hallható. De színpadon köszönheti a közönség ismét Tóth Károly táncművész, HR-szakembert, aki a Fesztivál oszlopos tagjává vált az évek során, valamint a Teátrum PetőfiAkadémia ifjú növendékeit is. Hagyományosan minden előadás témáját közös beszélgetés során dolgozzák fel szakemberek segítségével, a szereplők és a nézők közreműködésével.

Virág Cintia Krisztina

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – megjelenik: július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; alapító főszerkesztő: Fekete Péter – Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője – Szerkesztőség: 5600 Békéscsaba, Andrassy út 1-3., – Örökös felelős szerkesztő: Józsa Mihály – Szerkesztő: Kovács Attila – Korrektor: Nyerges Tünde – Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, online szerkesztés: Aradszki Zoltán – Olvasói e-mail: level@magyarateatrum.hu, előfizetés-megrendelés e-mail: rendel@magyarateatrum.hu – Terjeszti a kiadó, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail: terjesztes@magyarateatrum.hu – Grafika: Lengyel Tibor, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: design@logodepo.hu, DTP: Peidl Péter – Nyomtatás: Mediaworks Hungary ZRT, 9021 Győr, Újlak u. 4/a., Vezérgazdátó: Szabó Ferenc – Nyomdaüzem: 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – ISSN 2061-1501

